

Társa postata
pártitól in sum.
No. 224713/929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Csi st-

Dr. Banasetter Robert
Budapest
Dizstór 2 l.e

HELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.
— Kéziratok
megérkezését és visszalüldését nem
várnjuk. Főszerkesztő: dr. Márton
Ernő. Felelős szerkesztő: Jászber
Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Mát-
szegi Ernő, Strada Matei Milko 2.
Szerda, 1935. december. 11.
5696. ÉV. | XVIII. ÉVF.
KISZLEV 15. | 275 SZÁM

VILÁG TUKRA

Abesszínia a hódítások után

írta: dr. Hans Kimmelmann

A hivatalos olasz álláspont szerint az olasz katonák Abessziniában kettős cél-elérése érdekében küzdenek. Mussolini egyfelől az abesszíniai rabszolgák felszabadítását hirdeti, másfelől pedig a túlnépesedett Itália számára olyan területet akar meghódítani, amely felveheti Olaszország népesedési feleslegét. Amellett pedig abban a helyzetben van, hogy Itália számára a hiányzó nyersanyagokat (petróleumot, ércet és nyersanyagot) szállíthassa.

Miközben a program első pontja az olasz csapatok előnyomulásával párhuzamosan már teljesülhetett, addig a második programpont realizálása bizonyára nem lesz olyan egyszerű.

Mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy Abesszínia természeti kincseiről nem vagyunk kellően tájékozódva. Abesszínia eddigi kivitele évente kerek 38 ezer tonnával (3800 vagon) tett ki és főleg kávéból, nyersbőrökből és kikészített bőrből állott.

Abessziniában az európai értelemben vett mezőgazdaság ugyszóiván teljesen fejletlen. Csak gyanítani lehet, hogy az ország bizonyos részeiben meghatározott termékeket nagy mennyiségben lehet majd tenyészteni. A japánok tényleg gyapjúültetvényeikkel már eddig is bizonyos sikereket értek el.

Az ásvány-kincsek közül gazdag arany-, platina-, petróleum- és ércelepeket gyanítanak, de e telepek nagyságáról és kiterjedéséről semmi pozitív ismeretünk nincsenek. Csak hozzávetőleg tudjuk, hogy az ország milyen tartományokban lehet találni e talajkincsek egyikét, másikat.

Égészen bizonyos, hogy Itáliának, ha sikerül is Abesszínia katonai meghódítása, az ország tényleges pacifikálása és gazdasági feltárása legalább is olyan összegeket fog felemészteni, mint amennyibe a mostani háború kerül. Olaszország lakossága tehát kénytelen lesz az olasz sajtó által is elismert nélkülözéseket éveken át eltűrni és csak lassan és fokozatosan élvezheti majd a súlyos szenvedések gyümölcseit. Igaz ugyan, hogy külföldi kölcsönök segítségével lehetőség nyílik arra, hogy a meghódított területek gazdasági kiaknázása gyors tempóban fejlődjön, de kétségtelen, hogy az olasz kormány nagy nehézségek árán fogja majd megszerezhetni a kölcsönöket. Mindenekelőtt nehéz feladat lesz számára elhíttetni a külföldi pénzeszoportokkal, hogy az olasz vérrel kiharcolt országban nyereségre számíthatnak.

Az ipari fejlődésnél is nehezebb feladat vár Olaszországra Abessziniában majd akkor, amikor e területeket olasz mezőgazdasági lakossággal akarja benépesíteni. Abesszínia nagy részében féleven át esős időjárás van. Az utakat katonai célokra talán el tudták készíteni, de egészen bizonyos, hogy ezek az utak mezőgazdasági kívánalmaknak nem felelnek meg. A meghódított területek talajviszonyai még ismeretlenek és kétségtelenül egészen másféle mezőgazdasági technikát igényelnek, mint amihez az olasz parasztok hozzá vannak szokva.

Gazdaságpolitikai szempontból nem lehet összehasonlítani Abessziniának az olaszok által való meghódítását a japánok által meghódított Mandzsuriával. Japán sok éves export-dumpingjával hatalmas tökélet gyűjtött össze, mielőtt nekilátott Mandzsuria meghódításának. Mandzsuria pedig a szójabab és az olajexport révén már világgazdasági tényező volt. Mandzsuria értelepeiről régóta tudunk és rész-

Ianculescut tiz napra, Robut öt napra ki- zárták a kamara üléseiről

Sorozatos bofrányok miatt kétszer is fel kellett függeszteni a kamara mai ülését. A jobboldal szabotáni akarja a parlament munkálatait

Bucuresti, december 10. (Az Uj Kelet tud.) A kamara ma délutáni ülésén Robu megemlíti, hogy négy év telt el Romeo Popescu, a kiváló román pilóta tragikus halála óta. A kamara egy percig tartó hallgatással áldoz a pilóta emlékének.

Madgearu meginterpellálja a kormányt a párizsi pénzügyi tárgyalások ügyében. Kérdi, igaz-e, hogy a tárgyalásokat félbe szakították és figyelmezteti, hogy a kormány súlyos felelősséget vállalt magára ebben a kérdésben.

Janculescut 10, Robut 5
napra kizárták

Dr. Aurel Dobrescu nemzeti parasztpártit nagy zajjal fogadják a jobboldali blokk képviselői. George Cuza azt kiáltja feleje: rabló! A nemzeti parasztpárti képviselők energikusan tiltakoznak. Tumulat keletkezik és az elnök kénytelen felfüggeszteni az ülést.

Az újból való megnyitás után Dobrescu el akarja mondani interpellációját, a cuzista képviselők azonban ismét éktelen zajt csapnak. Az elnök másodszor is felfüggeszti az ülést és a szünetben összeülő fegyelmi bizottság Ianculescuogistát, aki Dobrescut pofonította, tíz napra kizárja a kamara üléseiről. Robut Lupu dr.-ral szembeni viselkedéséért öt napra zárják ki, míg George Cuzaát dorgálásban részesítik.

A harmadszor megnyitott ülésen dr. Aurel Dobrescu interpellációt jelent be a MICA részvénytársaság bányánál történt visszaélések ügyében. (Mint ismeretes, a MICA elnök-gazdátója Goga Octavian.) Ezután Vlad Dumitru iuniánpárti folytatja a választéllati vita során előző nap megkezdett beszédét.

A szenátusban Popovici tábornok a választéllati vitához hozzászólva, kijelenti, hogy a leszerelés meghiusultnak tekinthető, miután Németország nem respektálta a versaillesi szerződés ide vonatkozó rendelkezéseit.

Cuza és Goga bocsánatot kértek
Robu nevében

A kamara folyósóján a ma délutáni sorozatos incidensek élénk kommentálás tárgyát képezték a többségi és ellenzéki képviselők körében. A jobboldali blokk vezetői — hirtelen — egy hétfőn este tartott megbeszélésükön elhatározzák, hogy szabotáni fogják a kamara tvekenységét. A többségi képviselők nagy felháborodással vették ezt tudomásul és igyekeztek odahatni, hogy a kamara fegyelmi bizottsága szigorú intézkedésekkel vegye elejét a jobboldal obstrukciójának.

Nichifor Robu a kamara tegnapi ülése után elküldte segédeit Misu Fotino alelnökhöz, miután úgy vélte, hogy igaz alant küldték a fegyelmi bizottság elé. Cuza professzor és Goga a ma délutáni ülés folyamán bocsánatot kértek Fotinótól Robu erőszakos fellépéséért.

Megkezdődtek a kibontakozási tárgyalások a spanyol kormány- válság megoldására

Madrid, december 10. Mint az Uj Kelet jelentette, Chapaprieto kormányának várt lemondása bekövetkezett. Alcalá Zamorra köztársasági elnök a kormány lemondását elfogadta s megkezdte a kibontakozási tárgyalásokat. Az elnök először Santiago

Alba cortez-elnök véleményét hallgatta meg, aki állást foglalt a cortez feloszlatásának tervével szemben s azt hangoztatta, hogy meg kell találni az állandó jellegű kormány vezetésére alkalmas személyiséget.

A georgisták egyrésze le- csatlakozik a jobboldalhoz

Szakadás készül a georgista pártban

Bucuresti, december 10. (Az Uj Kelet tud.) Egyes fővárosi lapok szerint George Bratianu elhatározta, hogy pártjával együtt csatlakozik a jobboldali parlamenti blokkhoz. A Nationalul Nou úgy tudja, hogy ez a híradás csak abban az esetben felelhetne meg a valóságnak, ha George Bratianu engedve hívei sürgetésének, lemondana arról a politikáról és taktikáról, melyet eddig az alkotmányos kérdésben tanusított. Különben nem képzelhető el, hogy Vaida Sándor és George Bratianu azonos vonalon szerepeljenek a belpolitikában.

A lap úgy tudja, hogy úgy Vaida, mint Goga ellenzik George Bratianunak a na-

cionalista parlamenti blokkba való felvételét. Ezzel szemben hajlandók együtt működni C. Giurescu egyetemi tanár véte alatt álló georgista frakcióval, amely közismerten jobboldali érzelmű és amelynek a nacionalista blokkhoz való lecsatlakozása ügyében már sorozatos tárgyalások és tapogatózások voltak. Goga legutóbbi parlamenti beszéde alkalmával Giurescu hívei demonstratív tapogatózást a keresztény nemzeti párt vezérének. Giurescu most annak lehetőségét tanulmányozza, hogyan válhatna ki híveivel együtt a georgista pártból anélkül, hogy elveszítsék mandátumaikat.

A kormánypráct és az ilfovi ügyvédi kamara

A bucaresti ügyvédi kamarai válságok keletkezésének és eredményét lapunk más helyén méltatjuk érdemében.

A kormánypráct a rendbontásokkal kapcsolatos magatartása sokkal beszédebb volt, semhogy különleges kommentárookra szorulna.

Különösképpen érdekes és figyelemre méltó az, hogy a Iunian-féle listán, amelyet a jobboldal hatósági segédlettel valóssággal le-gázolt, a kormányon lévő párt néhány köz-becsülésben álló vezető embere is jelelte magát.

Constantin Xeni miniszter, Alex. Popescu-Necesti alminiszter volt a Duca elnökele alatt megalkult liberális kormányban, Mircea Djuvara professor, kamarai alelnök és Romania állandó képviselője, a különböző nemzetközi fórumok előtt.

Mind ezeknek a Iunian-listán való jelenléte nem volt elegendő ahhoz, hogy bizótsita a kormánypráct nem támogatását, hanem törvényes semlegességét és kötelességteljesítését a lista jelöltjeinek és választóinak szabadságával és személyes biztonságával szemben.

Igaz viszont, hogy a Micescu-listán jelöltette magát az Erdélyből Bucurestibe elszármazott Laurentiu Oanea, bistrítai liberális szenátor, aki a szenátus tegnapi ülésén síelve védelmébe vette egy nácionál fánalista párti felszólalással szemben a vasárnap választások tisztaságát.

A kormánypráct tehát látszólag két huron játszott vasárnap, de a valóságban egy huron pendült a Micescu-lista győzelmét minden áron keresztül hajszolni akaró jobboldallal.

Az mondják, hogy a kormány vasárnap Istate Micescu hosszú éveken át való liberális párttagságát kívánta honorálni, miután az igazságot társulást nem bírta volna tészen megagadták tőle.

A jobboldal mindenesetre a holnap győzelmének zálogát látja a vasárnap választásban

Spanyol elégia

Spanyolországban utóbbi időkben úgy változnak a kormányok, mint tavasszal az időjárás.

Hozzá kell sürgősen tenni, hogy a sűrű panamak miatt változnak.

A különböző irányú jobboldali pártok veteksznek egymással, hogy ki tudja többel és minél gyakrabban megkárosítani az államot.

Ugyanezek a jobboldali spanyol pártok a baloldali és köztársasági koalíció idején naponta üvöltöttek a közélet megtisztításának szükségét és a köztársaságot tették felelőssé a közérkölcsek állítólagos leromlásáért.

A megévesztett, mindenütt könnyen megévesztető tömegek persze bedöttek a jobboldali kármának és az utolsó választásokon megbuldtatták a baloldal uralmát.

Most ugyanezek a tömegek csinos elégiákat taraghatnak cselekedetük következménye fellett és politikai élesítésük eredményét elégtelen takaríthatják be.

Ha gondolkodni tudnak, ha képesek arra, hogy tapasztalataik konzekvenciáit levonják, úgy talán a jövőre vonatkozólag megtanulják azt a politikai törvényt, hogy minden reakciónak csak addig van szüksége a közélet megtisztítására vonatkozó jelszavakra, míg saját maguk nem kerülnek a hatalomra s ezt a hatalmat zsebeik minél erőteljesebb megtömésére fel nem használhatják.

Minden népnek olyan kormánya van — mondják —, amilyent megérdemel. A spanyol nép, amikor jobboldali kormányt állított maga felé — rossz kovácsa volt saját sorsának, de ezt a sorsot megérdemelte.

Am valószínű okult a tapasztalatokból s a jobboldal által annyira rettegett új választásokon korrigálni fogja tévedésének és tévelygésének hibáit.

Erre egyelőre még lehetőséget ad a spanyol köztársaság demokratikus alkotmánya, amely ugyancsak foszlánya az eredeti köztársasági alkotmánynak, de okos és erélyes emberek kezében még mindig alkalmas arra, hogy a zsebelők, a honzerelem nevében konokként üvöltők táborát visszazuzza oda, ahonnan jöttek: a lélek és a szellem sivilágába.

Ha ez megtörténik, akkor az elégiás spanyol hangulat talán még átcsaphat odai lendületbe. Ellenkező esetben az elégiát csak gyászdal válthatja fel — a spanyol jövő temetésén.

da tárgyalva

náci körök-
erint Musso-
nyilvánosság
jelentette haj
gyaljon az u
értéklődés
ni Mussolini
slatokra. Jól-
ek tartják,
lesz tárgyal-
ett engedmé-

tesülése sze-
ben a vé-
ogja elfogad-
are által ké-
vaslatot.

18-as bizott.

asban van a
halasztása. A
nek ellenére
érkezni, hogy
Genfben kül-
béke helyre-

r.) Hoare ma-
zba utazott.

Londonba

terelnök hoz-

javaslatok

ég a francia

ondoni fran-

az angol fő-

ány

hogy nem
en, ha a cor-
nit iránta,
ma kormány-
y vagy több
ézni.

eső délutáni
Chapa Prieta
kormány le-

volna

atot hozott
szterelnök és
ntét.
mi miniszter
bucurestibe. A
gy mindazok
ernek a kor-
lnak, alapta-
áll szándéká-
r dolgozik az
alkalmazá-

időjárás vál-
ny megszű-

bolja Német-
A Schneide-
ozdony ellőtt
szűlt magá-
asa meghalt,
ben könnyebb

pkádó R. E.
L. Pop 18

ben már meg is indult a telepek kiaknázása. Mandzsuria földrajzi karaktere — a közlekedési utak építésének lehetőségeit vesszük figyelembe — az abesszin viszonyokkal szemben egészen kedvező Mandzsuria klímája összehasonlíthatatlanul kiegyensúlyozottabb, ami lehetővé teszi a japán mezőgazdasági lakosság letelepítését.

A háború — legkedvezőbb kimenetelére is — az angol vezérkari tisztek ítélete szerint két-három évnél előbb nem következhetik be. Vajon Itália, ha katonai győzelmet is arat, lesz-e abban a helyzetben, hogy lakóit további éveken át gazdaságilag „mobilizálja”? Vagyis lesz-e abban a helyzetben, hogy továbbra is az olasz népre erőszakolja a mai nélkülözéseket...

Barna tükör

A mannheimi élelmiszer-rendőrség letartóztatott egy Henrietta Weikamp nevű nőt, mert feltételezték — élelmiszerhalmozáson. A letartóztatott asszony három nap alatt három és fél kiló vaját s „nagyobbmennyiségű” tojását vásárolta. Az élelmiszerreket lefoglalták.

Az élelmiszerhiány tovább tart. Göbels nagy beszédében tiltakozott az élelmiszerbajokról terjesztett hírek ellen. „Nincsen hiány — mondotta — berlini vizsgálataink során kiderült, hogy 30—40 ember állt sorban az olyan kereskedések előtt, ahol nem volt vaj és azokat elkerülték, amelyek tele voltak vajjal. Oda nem mentek az állam ellenségei. Ott akartak sorbaállással tüntetni, ahol nem volt vaj.”

Egy néme novellairó, Frank von Hohen, ugylászik, utlevél nélkül át akart jutni Auszriába. Füssen és Reutte között a német határőrség kezére került. A jelentés szerint „menekülés közben halálos golyó érte.”

A horogkeresztes lapokban „A magánkereskedelm gazdasági szervezete az izléstelen karácsonyi raklám ellen” címmel különös irányú rendelkezések jelentek meg. Főképpen a vallási jelképeknek a használatát tilalmazzák a náciintézők. Előadják meg a kereskedők a fenyő-díszítéssel. „A kirakatok túlságosan korai feldíszítésétől is tartózkodjanak a kereskedők — mondja tovább a rendelkezés — mert a nemzeti szocialista államban a karácsonyi szimbólumok izléstelen alkalmazásának kérdésében megváltozott a néphangulat.”

A horogkeresztes antiszemita hecclapját, a „Der Stürmer”-t eladják. A vevő Winkler, a hírlapírók egyesületének elnöke, aki a lapot ezertal Berlinben, az Ullstein-vagy a Mosse-nyomdánál készíteti. A vételár két és félmillió márka. Ezen a „Der Stürmer” két tulajdonosa, Julius Streicher és Liebel nürnbergi főpolgármester osztózkodnak.

Az eladásra kerülő zsirok legnagyobb részét harmadrendű minőségűek. Ezt és csak nyolcadikülöntként árulják. Aki szalonmát vásárol, az is csak egy nyolcadikülönt kaphat, de kell vennie valamilyen drága felvágottat is. A hentesek csak a hivatalosan megállapított mennyiséget vághatják le. Természetesen mindenhol kevés a disznóhús is, a zsír pótlására pedig margarin is alig lehet kapni. Általános vélemény, hogy a hadügyminisztérium felügyelete alatt álló konzervgyárak minden elsőrangú árut feldolgoznak és raktári készleteket halmoznak fel.

Szappanválság a zsirováság természetes kísérője. Különösen Dél-Németországban, a bajor és württembergi vidéken vannak nagy bajok. A nyilvános forgalomban alig lehet szappant kapni és megindult a dígt kereskedelem. A dugott szappanúru magától értetődően lényegesen drágább, mint a hivatalos ár.

Berlinben a sertésvásárookra júliusban még átlag napi 15.000 sertést hajtottak fel. Most már alig 2500 darab sertés jelent a „forgalmat”. Hamburgban áprilisban egész hónap alatt 45.000 darab sertést adták el, az októberi és novemberi forgalom már a 10—10 ezer darab alatt maradt.

Herzl Tivadar eddig ismeretlen politikai hagyatékát találták meg a párizsi akadémiában

Zárt borítékban hagyta hátra a terjedelmes politikai feljegyzéseket a cionista mozgalom alapítója

Bécs, december 10. Dr. Tulo Nussenblatt bécsi író és Herzl-kutató a párizsi tudományos akadémia archívumában eddig ismeretlen politikai dokumentumot talált, mely Herzl Tivadartól származik. Terjedelmes politikai feljegyzésekről van szó, amelyeket Herzl Tivadar személyesen hagyott hátra zárt borítékban a párizsi akadémiánál. Az akadémia szabályzata szerint ilyen hátrahagyott dokumentumokat csak a hátrahagyó halála után eltelt hosszabb időzok lejártával engedik felbontani. Herzl Tivadar végrendeletének végrehajtója, Reichenfeld igazgató jelentést tett a párizsi leletről a cionista Actions Comitének. A bécsi Herzl-archívum

vezetői, dr. Adolf Böhm és dr. Kellner azon fáradoznak most, hogy kieszaközöljék a párizsi akadémiánál a talált dokumentum kiadását előbbi időpontra, mint amelyet a szabályok irnak elő.

Az eddigi kutatások eredményeként megállapították, hogy Herzl maga kérvényezte a párizsi akadémiánál, hogy hátrahagyassa a szóbanforgó dokumentumot, mielőtt elköltöztött Párizsból. Ez is arra mutat, hogy egészen nagyjelentőségű dokumentumokról van szó. Remélik, hogy 1936-ban, amikor Palesztinába viszik át Herzl Tivadar földi maradványait, lehetővé válik a Párizsban talált dokumentumok nyilvánosságra hozatala is.

Nagyszabású európai segélyakcióra készül az amerikai Joint

Rendkívüli értekezletre hívták össze az amerikai zsidó szervezetek 150 vezetőjét

Newyork, december 10. Az amerikai Joint december 8-ra Csikágóba rendkívüli megbeszélésre hívta össze az amerikai zsidó közélet 150 vezető személyiségét. Az értekezlet kizárólag az európai zsidóság nagy tömegeinek súlyos helyzetével foglalkozik, abból a felismerésből kiindulva, hogy a közép- és kelet-európai zsidó nyomor érdekében súlyos akcióba kell lépnie az amerikai zsidóságnak.

Felix Warburg, a Joint díszelnöke úk Paul Baerwald, a Joint elnöke, az értekezlet előtt kijelentették, hogy oly súlyos és tragikus jelentőségű problémák gyűltek az egész világ zsidóságát és oly sok or-

szágban merült fel a zsidó lét legégetőbb kérdése, hogy a Joint szükségesnek tartja az összes amerikai zsidó vezetők bevonását e kérdések megárgyalásába sürgős akciók megindítása érdekében.

Az értekezletre készített jelentésekből kitűnik, hogy a Joint 1933 tavaszától 1935 szeptemberéig egymillió 654 ezer 500 dollárt folyósított segély-célokra Közép- és Kelet-Európában, ebből 902 ezer dollár a németországi zsidóknak, 947 ezer 500 dollár a Németországból elmenekült zsidóknak és 805 ezer dollár Lengyelországnak és más közép-európai országoknak jutott.

Hatóságilag engedélyezett végeledás

»STEAM« csak rövid ideig!!!

Calea Regele Ferdinand 9.

Tovább folyik a harc Amerikában a berlini olimpiász ellen

Az amerikai atlétikai szövetség elnöke az olimpiászban való részvétel ellen nyilatkozott

Newyork, december 10. Az Egyesült Államok haladó és humanitárius körében egyre erősödik a mozgalom a berlini olimpiászban való részvétel ellen. A Committee for Fair Play in Sport kezdeményezésére a newyorki sportbarátok nagyszabású népgyűlést tartottak, amelyen mintegy 5000 ember vett részt. Egyhangulag határozati javaslatot szavaztak meg, amely ezzel valója a németországi nemzeti szocialista kormányt, hogy a sport-életbe való beavatkozásával megszegte az olimpiász szabályokat. A határozati javaslat elítéli az amerikai olimpiász bizottság elnökét, Charles Sherrill tábornoknak azon kísérletét, amely az amerikai sportköröknek a berlini olimpiászban való részvételére irányul. A gyűlés felhívja az Amerikai Atlétikai Szövetséget, hogy tagadja meg részvételét a berlini olimpiászban. Az Amerikai Atlétikai Szövetség elnöke, J. T. Mahoney kijelentette a gyűlésen, hogy magáé teszi a határozati javaslatot és reméli, hogy a vezetése alatt álló szövetség is ugyanez fogja tenni. Hasonló szellemben szólaltak fel Alfred T. Lill, az atlétikai szövetség volt elnöke, George H. Earle, Pennsylvánia kormányzója, La Guardia Newyork polgármestere, számos neves publicista és munkásvezér.

Most ülésezik Newyorkban az Amerikai Atlétikai Szövetség évi konferenciája is. A Zsidó Távirati Iroda jelentése szerint a konferencián résztvevő 211 delegátus közül 90 a berlini olimpiászban való részvétel megtagadása és 60 a részvétel mellett fog állást foglalni. A többi delegátusok végleges álláspontja még nem alakult ki. A berlini olimpiász barátai mindent elkövetnek, hogy a szövetség jelenlegi elnökét, Mahoneyt megbuktassák és Avery T. Erlundage-t, az amerikai olimpiász bizottság igazgatóját, aki rövid idővel ezelőtt Berlinben volt és Hí'let is meglátogatta, válasszák meg elnöknek. Eddig mintegy négyezer aláírást gyűjtöttek össze ezekre a petíciókra, amelyeket a berlini olimpiászban való részvétel ellen nyújtottak be az amerikai olimpiász bizottsághoz.

— Aláírás előtt a román-orosz kereskedelmi szerződés. Bucuresiből jelentik: Osztróvski szovjetkötvet és Cristu külügyminiszteri gazdasági megbízott holnap újabb eszmecsere-t folytatnak a Románia és Oroszország között kötendő és néhány napon belül a árárszta kerülő kereskedelmi egyezmény ügyében.

Végre itt a segítség!!

JAWOL

az egyetlen biz'os hatású szer
Reumatikus bántalmak

idegesség, gripa és hűlés ellen

Kapható minden gyógyszerárban.

1 doboz 3 tablettával Lei 9

Civilizáció és egészséges láb

Dr Fischer Ernő orthopaed-röntgen főorvos előadása a Paul Ehrlich orvosegyesületben.

Ciuj, december 10. A Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesület folyó hó 8-án délután tartotta 85-ik tudományos gyűlését, melyen dr Fischer Ernő kórházi főorvos, orvopéd-röntgenspecialista „A lábdeformációk, azok bel-, ideg- és nőorvosi vonatkozásai és kezelése” címen tartott igen érdekes előadást vetített képekkel kísérve.

Szemléletően illusztrálta a civilizáció káros hatásait a lábra, bemutatva számos képen a természeti népek — vadászoknál még ma is látható egészséges lábformákat. Ezeknél a láb egy még rendkívül módon fejlett szerv, amely kapaszkodásra, ső bizonyos munkák elvégzésére szolgáló segédeszköz. A civilizáció terjedésével együtt jár a lábfej kifelé való fordulása, amit ezt pl. katonai kiképzéseknél erőszakosan tanítják is. Ezért lesz lassanként a normális egészséges láb mindinkább ritkaság. Hozzájárul a láb deformálódásához a cipő visele e, amely a legrégibb időkben, a rómaiaknál, pl. még egészen higiénikusnak mondható, ma azonban, mint a többi ruhadarab, ez is divatcikké vált és egészségtelen. A két lábban való járás a gerincoszlop megfelelő elhajlásához vezetett és valóban szép egyenes hátak csak a primitív népeknél láthatók még.

A ludtálp létrejvetelében több tényező szerepel: a sarokcsont elferdülése, a láb középső részének a tesúlyedése meglazulás folytán és végül ennek következtében a láb elülso bolto. zaának a sűlyedése. Ennek meggátolására a legjobb a megfelelő izommunka és a célszerű tornagyakorlatok, amelyek az izomzatot erősítik, ezenkívül pedig a lábboltozatot támasztó ugynevezett lud alp-betétek. Ezek a betétek azonban sokszor nem felelnek meg a célnak, mert röviddek és nem támasztják alá kellőképpen ez elülso lábboltozatot. Előadó hosszas tanulmányok és kísérletek után egy újrendszerű ludtálp-betétet konstruált, amely hivatalos volt az eddigi hiányt pótolni. Kihangsúlyozza, hogy csak a szakszerűen orvos által készített betét felel meg a célnak s a különböző jelenleg használatos betéteket nem tartja teljesen megfelelőnek éppen rövidségük miatt. Ezt a háányt az általa ajánlott és konstruált betéttel véli kiküszöbölhetni, amelyre külföldi kongresszusokon és számos szakmunkában hívta fel a szakkörök figyelmét. Sokszor keresik fel a bel-, ideg- vagy nőgyógyászt a betegek olyan panaszokkal, amelyek mind láberedetiűek és amelyeken megfelelő betéttel segíteni lehet.

Az előadás: a megszámú hallgatóság, köztük több orvosvendég, a legnagyobb érdeklődéssel hallgatta végig. Dr Goldberger Ede, az egyesület elnöke meleg szavakkal köszönte meg az előadónak a rendkívül érdekes előadást és egyben közölte, hogy megemlékezésként az egyesület az előadó dr Fischer Ernő főorvos tisztele bel tagjává választotta, majd átnyújtotta az erről szóló díszokiratot, melyért az előadó meghatótt szavakkal mondott köszönetet.

— Vonat elé vetette magát egy öreg cipész. Bucuresiből jelentik: Peris állomáson egy Ion Butnariu nevű öreg cipész öngyilkossági szándékából tegnap egy vonat elé vetette magát, amely végzett vele.

Ha anyagihiány miatt megakad a munkája,

ha érdeklik vegyszerek, olajok, zsi-cadékaruk, nyersanyagok, festékek, laboratóriumi (amyolitikai) kémikáliák, droguák, ha sürgősen szüksége van bármely speciális ipari, élelmi, borászati, mezőgazdasági, vegyi és festőanyagra, stb., stb., forduljon az egyedüli angro szakcéhez.

Uilmann József és Fia

Oradea. Telefon 677.

Távirati cím: Uilchemica.

Pokolgép robbant a kattowitzi zsinagóga bejáratánál

A lengyel kormány hivatalos lapja kijelenti, hogy az antiszemita diákok követeléseit már teljesíték

Varsó, december 10. Lengyelországban egyre ijesztőbb méreteket és formákat öltözik az antiszemita zavargások. Rubinstein zsidó képviselő tegnap a szájában tiltakozott a hatóságok elnéző magatartása miatt és beszéde közben kitört a németországi brutális túsokra, mire az elnök ezért a kifejezésért rendretusította a zsidó képviselőt.

Pokolgép robbant a kattowici zsidó templom kapujában

A kattowici zsinagóga bejáratánál pokolgép robbant tegnap délután, amely a templom egy részét romba döntötte. Több felsőszeizikai városkában, így Lipinben és Schiezingrubeben petarúkat dobáltak zsidó kereskedők üzleteibe. Több zsidó kereskedő megsérült. A rendőrség a merényletekkel kapcsolatosan számos letartóztatást fogantatott.

Louzban tegnap Mordechai Mjodecki 46 éves szülő az elmúlt heti antiszemita zavargások során szenvedett sérüléseibe belehalt. Számos árva gyászolja a szerencsétlen zsidó kisiparost, akit a hiányzó költségek temettek el.

Rademben egy nemzeti-demokratapárti fiatal ember késsel támadt egy zsidó járókelőre. A szúrás egy hároméves keresztyény kisgyermeket ért, akit súlyos sérülésekkel a kórházba szállítottak. A rademi kerület több kisebb helységében újabb antiszemita kilengések elkerülése végett a hatóságok betiltatták a hetivásárokat.

A lengyel egyetemek „elzsidósodása“

Varsó, december 10. A kormány hivatalos lapja, a Gazeta Polska a nemzeti demokratákkal polemizálva megállapítja, hogy ezek a lengyel egyetemek „elzsidósodása“ elleni harc teljesen felesleges, miután a zsidó diákok száma egyik lengyel főiskolán sem haladja meg a zsidó lakosság általános arányszámát. Ösztöndíjban sem részesülnek többé a zsidók arányszámukon felül. Sőt azt lehetne mondani, hogy egyes egyetemeken a zsidók sokkal kisebb arányszámban vannak képviselve, mint amelyre a lakosság általános

számaránya szerint joguk volna. A műegyetemen, a mezőgazdasági és kereskedelmi akadémiákon meg kellene kétszerezni a zsidó hallgatókat, hogy a numerus klanzust elérjék. Az ösztöndíjakból átlag három százalékban részesültek, holott az ország lakosságának tíz százalékát alkotják.

Uj zavargások a pozni egyetemen

Varsó, december 10. A pozni zsidó diákok egy küldöttség megjelent a közoktatásügyi minisztériumban Kavalkovszki igazgató előtt és memorandumot nyújtott át, amelyben vádolják a pozni egyetem zsidó diákságának tragikus helyzetét. Kavalkovszki igazgató megígérte, hogy megteszi a szükséges intézkedéseket. Ennek ellenére, december 4-én a pozni egyetemen újabb viharos antiszemita demonstrációkra került sor. Az orvosi fakultáson a nemzeti demokraták különböző fegyverekkel támadtak a zsidó diákokra és kiszorították őket az egyetem épületéből. A kilengések az utcákon folytatódtak: a zsidó járókelőket megtámadták és bevették a zsidó üzletek kirakat-ablakait. Az orvosi fakultáson felfüggesztették az előadásokat. Az események megismétlődtek a mezőgazdasági és erdőzeti főiskolán is, amelyeken ugyancsak be kellett szüntetni az előadásokat. A zsidóellenes támadások során a diákok szidalmazták és bántalmazták Terlikovszki professzort, a fakultás dékánját.

A varsói egyetem filozófiai fakultásának Vitviczki nevű professzora, aki liberális és progresszív felfogásáról ismeretes, beszüntette előadásait. A professzor az utóbbi napokban névtelen leveleket kapott, amelyekben előadásainak hangjáért és tartalmáért bosszút helyeznek kilátásba vele szemben.

A felsőszeizikai Miszlovitzban a hétfőről keddre virradó éjszaka ismeretlen tettesek az összes zsidó házak ablakait bevették. Ugyanerre a sorsra jutott a pozni chalucoq Borochov nevű otthona is, amelynek berendezését teljesen összerombolták a huligánok.

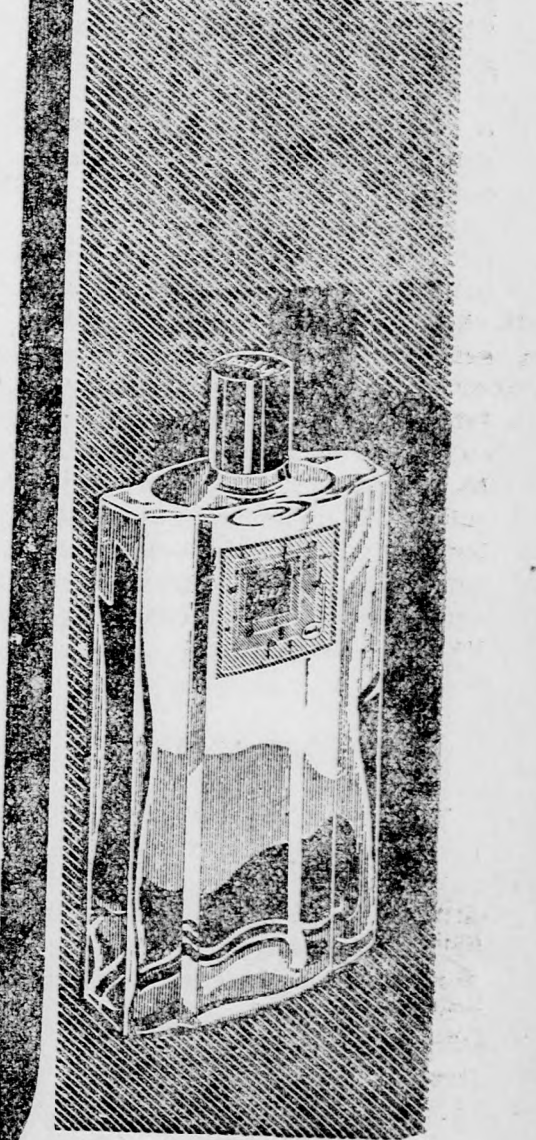

a tánc istennője!...

- Szeretné, ha Önről is ezt a dököt mondanák?
- Gondolja meg, hogy partnere: egyéniségével kell meghódítania — táncoló lábai ritmusával, toalettjével, bárosnyos arcborével és az illattal, amely Ön körül terjeng

Jazz, egy új kölnivíz

- Lady új illatosított kölnivízét éppen úgy kreál, amint nagy szabónok új divatot. Minden újdonságnak megvan a maga különleges célja.
- Jazz, a Lady kreációk legújabbika, azok számára készül, akik a mondain élet középpontjában állanak, azok számára, akik égnék a vágytól, az új tánc lépéseket megtanulni, akiknek az az ambíciójuk, hogy partnerük, ha csak egyetlen egyszer is táncolt velük, sohase felejtse el az együtt töltött perceket.

Jazz Lady
EAU DE COLOGNE

Select Morgó Csütörtöki kezdettel:
GOLGOTHA minden idők legnagyobb filmje, főszerepben: **HARRY BAUR**
Ma, szerdán utoljára:
Barnum cirkusz Barnum világhírű cirkusz-igazgató élete, főszerepben: **Wallace Beery**

A német menekültek ügyében kiküldött népszövetségi bizottság elkészítette jelentését

Külön hivatalt állítanak fel a német menekültek gondozására. A jövőbeni kivándorlást is figyelembe vette a bizottság

Genf, december 10. A németországi kivándorló és menekültek ügyében kiküldött népszövetségi szakértő bizottság befejezte a szakemberekkel folytatott tárgyalásokat. Megállapítást nyert, hogy a Nansen-menekülteknél és a németországi kivándorlóknál két különböző kategóriáról van szó és egyelőre a bizottság azt javasolja, hogy a két kategóriát különböző kezeléssel részesítsék. Ebből arra lehet következtetni, hogy az előbbi tervekkel ellentétben a németországi menekültek ügyét nem helyezik közvetlenül a Nan-

sen-hivatal ügykörébe, hanem úgy látszik, külön hivatalt állítanak fel ebből a célból.
A népszövetségi bizottság ezen kívül elismerte annak szükségességét, hogy nemcsak az eddig kivándoroltaknak, hanem a jövőben várható kivándorlás elemeinek is segítséget nyújtani a Népszövetség részéről.
A bizottság szombat este elkészítette jelentését és tegnap átnyújtotta azt a Népszövetség titkárságának.

Lemondásra készül az egyiptomi kormány

Az angol főbiztos tiltakozott az 1923-as alkotmány visszaállításá ellen. Megismétlődtek a zavargások

London, december 10. Kairóban a rendőrség ellen a karhatalom újlag fegyverét használta. A zavargások tegnap is felgyújtottak köztuti kocsikot s levettek utcai villany égőket. Az ösztöndíjaknak több újabb sebesültje van. A minisztériumokat sorkatonaság őrzi.

A Matin szerint a tegnapi kairói zavargásokban fiatal lányok is résztvettek. A karhatalom csak nehezen tudott rendet teremteni.
Kairói jelentés szerint Nezim pasa egyiptomi miniszterelnök háromórás megbeszélést folytatott az egyiptomi angol

főbiztossal, akit utóbb Fuad egyiptomi király is kihallgatáson fogadott. Ugy hirdetik, hogy kormányrésztől a miniszterelnök közölte a főbiztossal, hogy az egyiptomi kormány vissza akarja állítani az 1923-as alkotmányt. Ez ellen a főbiztos tiltakozást jelentett be. Hírek vannak arról, hogy az egyiptomi kormány lemondani készül. A hírt a kairói lapok is közlik.
Egyidejű londoni jelentés szerint az egyiptomi angol főbiztos és az egyiptomi mi-

niszterelnök között folyt megbeszélések nem vezettek eredményre. Valószínűnek tartják az egyiptomi kormány visszalépését.
Kairói jelentés szerint az egyiptomi pártok közös felirattal készülnek fordulni György angol királyhoz, kérve az 1923-as alkotmány visszaállítását. A pártok meggyeztek abban is, hogy küldöttséget menesztene az egyiptomi angol főbiztos elé, aki előtt feltárják Egyiptom kívánóságait.

KÖZGAZDASÁG

Gazdasági hetiszemle

— Bánsági levél —

Timisoara, december 10. (Az Uj Kelet tud.)
Erősen benne vagyunk a karácsony előtti szezonban, de ezáltal mindjárt hozzá is fűzhetnénk: csak a forma — a szezon, maga december köszöntött ránk, viszont a lényeg: az üzlet tempója hiányzik. Az új külkereskedelmi rezsim — újabb néhány hónapos próbálkozás! — talán sohasem jöhetett rosszabbul, mint éppen most. Mondják is gazdasági körökben: ha már mindenáron új rendszernek kellett jönnie — várhattak volna vele legalább januárig s engedték volna az arra illetékeseket, hogy a karácsonyi üzletet a régi rossz, de a mainál kétségtelenül jobb rezsim auspiciuma mellett bonyolítsák le.

Export „kilátások” — deviza-problémák

A Bánság Costinescu kereskedelmi miniszter pártján van. Ugy mondják: ez a kormányfő a legjobb intenciókkal van elítelve s igazán szeretné, ha kiutat találja a mai káoszából.

Costinescu koncepciója mellett különben reális és beszédese bizonyítékok sorakoznak fel. Talán példának el is mondhatnánk, hogy **ara a hírre, hogy szabadabb teszik a devizát, a feketetizeden a francia frank ára 13.60-ról 13.20-ra esett, sőt: nagyobb tételeket már kerek 13 lejért is kínáltak.**

Mihelyt azonban kiderült, hogy az ugynevezett szabaddevizából semmi sem lesz, a feketetizeden a francia frank ára is 13.70-re szilárdult. Ez csak egy csepp a tengerben, de mégis magának az egész szituációnak szomorú keresztmetszetét adja.

Baj, hogy mindeddig semmi sem történt az export útjába gördített akadályok eliminálására. A vidéki bankok export-garancia jogának felfüggesztéséről van szó, melynek hatálytalanságára kevés vagy egyáltalán semmi sem történt még. A Nemzeti Bank egyelőre csak a bankok export-listáit kérte be s talán még hetek telnek el addig, míg a Banca Nationala illetékes vezetői megállapítják a pusztá tény: mennyiben tettek eleget a vidéki autorizált bankok az exporttörvény előírásainak.

Nem szólva a bankok vesztéséről — ez a körülmény súlyosan érinti a bánsági és erdélyi exportkereskedelmet. Számos üzlet „derékbatör”, mert hiszen nem elegendő, ha az exportörnek áruja van, az üzlet lebonyolítása előtt kompenzációs ügyletekről is gondoskodnia kell, máskülönben sokideig várhat, míg külföldi követeléseit hozzájut. Az üzletnek ezt a részét eddig a bankok vállalták.

Az exportot megnehezíti különben az a körülmény is, hogy december 8-ával beszüntették az olasz importáruinak az országba való behozatalát. Hiába avazálta a kormány erről kellő időben az exportöröket, ezek nem bonyolíthatták le üzleteiket az adott terminusig s így import hiányában hozzávetőleges becsülés szerint, az exportörök közel 600 millió lej értékű lírával „fagytak be” az olasz piacon.

Állandóan élénkül a bankhitel

Nem egy ízben mutattunk már rá ebben a rovatban, hogy a Bánságban a számottevő nagybankok intenzíven veszik ki részüket az árukereskedelm lebonyolításában. Egyes helybeli bankok kmutatást is állítottak össze a most folyó év elmúlt 10 hónapjának aktivitásáról s ezzel kapcsolatban gazdasági körökben örvendés tényként regisztrálják, hogy a bankok ugynevezett prima klientúrája állandóan növekedő tendenciát mutat.

Az utóbbi hetekben különben a bankok hiteléletében más örvendés változás is következett be.

Az egyik nagy bánsági bank a konverzió következtében szinte éveikig szünetelő ingatlan és jelzálog kölcsön-kéréseknek újból eleget tesz.

Sőt: igen rövid idő leforgása alatt többmilliót plasztizított ilyen alapon.

Alkalmunk volt a szóbanforgó bank egyik vezetőjével beszélni, aki többek között a következőket mondotta:

— A bank befizetése napról-napra növekedik. A tőke — ugylátszik — mégis előbujik, mert hiszen nem üzlet gyümölcsözés nélkül évekig teaurálni. A pénz tehát a bankokba kerül s ha csak nem akarjuk, hogy a befizetése ráléssünk, szabad utat kell keresnünk a pénz kamatoztatására. Az áruhitelek esetében nem tudjuk teljesen felhasználni a rendelkezésünkre álló tőkéket. Ezért

már hónapokkal ezelőtt próbaként ingatlan hiteleket folyósítottunk. Mondhatom: ezek a próbák beváltak s így általunk felállított normák mellett immár hiteleket adunk, minden esetben eleget tettek fizetési kötelezettségeiknek, sőt: igen sokszor sajnáltuk, hogy az adós nem kívánja többé igénybe venni a hitelt.

Dráguláson kívül nyersanyaghiány lép fel a textilpiacon

Nem újdonság, hogy a textilpiacon az árak rohamos tempóban közelednek a „boldog” konjunktúrális idők árához, azonban — konjunktúra nélkül. A bánsági piacon az üzlet ellanyhult: — a gyárosok nem szívesen adnak el s a kereskedők a kínálózó konjunktúra ellenére nem kapkodnak áruért. Ennek oka az, hogy a kereskedők a rossz üzletmenet következtében nem igen rendelkeznek diszponibilis tőkék felett, viszont a gyárosok az utóbbi hetekben minimumra redukálták hitelüzleteiket.

A december 8-án életbeléptetett olasz importárutellátás azonban komoly komplikációkat fog rövidesen előidézni a textilpiacon. A helyzet eddig az volt, hogy Olaszország felé állandóan nagytételekre rugó exportüzleteket bonyolíttak le s ennek megfelelően állandóan diszponibilis tőke felett is rendelkezünk az olasz piacon ahhoz, hogy onnan az importkereskedelmet minden különösebb akadály nélkül lebonyolíthassuk. Viszont közméret tény, hogy a romániai textilgyárak pamut és pamutfonal szükségleteiknek igen jelentős részét Olaszországból szerezték be.

A legfiatalabb román gyáripár — a gumigyártás problémái

Románia legfiatalabb gyáripárához kétségtelenül a gumipár tartozik s ebben a tekintetben is a Bánság előkelő helyet foglal el. A gumipár az utóbbi néhány év alatt súlyos erőfeszítéseket tett, hogy az országot teljesen függetlenítse a külföldtől. Valóban: sikerült is odáig eljutniok, hogy a legfontosabb késztermékeket itt az országban állítsák elő. Így a bánsági gumipár az idei őszi szezon folyamán már meg is jelent a román piacon az ugynevezett spongyamoha- és mártott gumitermékekkel.

Az első néhány szezonhónapban volt is üz-

A timisoarai kereskedelmi és iparkamara vezetőségi ülése. A timisoarai kereskedelmi és iparkamara vezetősége az elmúlt napokban tartotta meg rendes havi ülését, melyen többek között tárgyalták a most készülő új iparostörvénytervezetet is. Oprea Joan elnök hosszabb exozója nyomán keletkezett vita eredményeként a kamara vezetőségi ülése egyhangúlag az új iparostörvénytervezet ellen foglalt állást s megbízta az elnökséget, hogy ebben a tekintetben csatlakozzék a fővárosi kamara elindított akciójához.

A Tomesti Üveggyár igazgatója Palesztinába utazott. Robert von Winkler, a Tomesti Üveggyár igazgatója röviddel ezelőtt Palesztinába utazott, hogy gyári termékeinket itt piacot szerezzon. Amint értesülünk, a szóbanforgó bánsági üveggyár üzemet a közeljövőben teljesen átalakítja, hogy előállítandó termékeivel minden tekintetben megfeleljen a palesztinai követelményeknek.

A denaturálszesz egyedárusítói a Bánságban. A bucaresti szeszmonopól vezérigazgató-sága a közelmúlt napokban osztotta ki a koncesziókat a denaturálszesz eladására a Bánság területén. Eszerint: Arad és Timis megyékre az aradi Kardos Miklós Utóda cég, illetőleg Ceras és Severin megyékre a timisoarai Balkan Impez kapta meg a kizárólagossági jogot.

Szabályozták a Timis folyót. Arról értesülünk, hogy Severin megye prefektusa a napokban a fővárosban járt s ennek során hosszabb tárgyalásokat folytatott a közlekedésügyi minisztériummal a Timis folyó szabályozása ügyében. A tárgyalások eredményével zárultak s a tavasz folyamán már sor kerül a nagyszabású munkálatokra.

Fajlatkiállítás Timisoaran. A bánsági mezőgazdasági kamara leguőbb megtartott ülésén elhatározta, hogy a tavaszal, előrelát-

let a gumiparban, de most néhány hét óta a helyzet itt is erősen rosszabbodott. Először decemboer már rendes körülmények között sem igen számít szezonnak s ilyenkor a gyárak inkább a tavaszi évadra készülnek fel. A decemberi gyártás az új külkereskedelmi rezsim miatt azonban pesszimista kilátások mellett indult. Itt is sok fejtörést okoz az importtaxa és azután az a körülmény, hogy mind a mai napig nem fixálák még hivatalosan az idegen valuták árfolyamát. Ezért a gyárak nem igen tudnak számításokat felállítani a tavaszi szezonra. Ez viszont a gyáripár szempontjából súlyos komplikációkat idézhet elő.

A gumiparban is jelentős drágulás következett be. Az importtaxa következtében ugyanis a gumi ára 75 lejről 84-re emelkedett. Ide kell aztán még vennünk a festékek 15 százalékos emelkedését is. Az I. G. Farben-industrie a múlt hét elejével az egész vonalon 15 százalékkal emelte a termékeinek árát.

Gabona- és lisztpiac

A buzapiacon az árak változóanul szilárd tendenciát mutatnak. Az elmúlt hét óta különben már áremelkedést is könyvelhetünk el. A további áremelkedésekre azonban nehéz volna most határozott prognózist felállítani. Altalálban az a vélemény, hogy januárig nem igen lesznek nagyobb árelőadások, de azután az sincs kizárva, hogy a buza ára márciusholnapra a Bánságban is megközelíti majd a 450-480 lejes nívót. Sőt: sokan, a bransbeliek közül, nagyobb készleteket tartálékolnak a rövidesen bekövetkező ő hossz reményében.

Komolyabb üzletek most csak a tengeri piacon bonyolídnak le. Az elmúlt napokban két nagyobb üzletet sikerült perferkuálni a romániai exportkereskedelemben. Az első esetben arról a 15 ezer vagon tengeri vagonról van szó, melyet a román kormány egy svéd tásaságnak adott el s melyért a svédek 178 ezer angol fontot fizetnek. Ezt az összeget a kormány különben azonnal Londonba irányítja az ottani román tartozásoknak fölesztésére. A másik tengeri üzlet most van kialakulóban Magyarországgal. Itt hateraz vagon tengeri vagonról van szó s a magyar kormány kész kötelezettséget vállalni arra, hogy a román áruért svájci frankot fizessen. Ebből az üzletből előreláthatólag a magyar és román import-és exportkereskedelem is kivesszi a részét. Egy harmadik üzleti tranzakció ügyében is tárgyal még a román kormány. A közelmúlt napokban ugyanis Bulgária részéről is érdeklődés nyilvánult meg a román tengeri iránt. Előreláthatólag december közepéig ez az üzlet is teó alá kerül s ebben az esetben megingt közel ötezer vagon tengerin adhatunk tul.

Az árak egyébként a következők: bánsági buza 410, illetőleg torontáli 415, míg tengeri 265, zab 310, takarmányárpa 300, illetőleg tavaszi árpa 310, tökmag 680, napraforgó 400, továbbá lucerna 2700, löheremag 3100 lej.

A lisztárak a következők: 30/70-es beosztású kismalmi liszt 720, nagymalmi ugyanilyen 740, valamint korpa 250 lej.

Gazdasági hírek

hatólag március folyamán, a timisegyei fajlatok bemutatására kiállást rendez Timisoaran. Ezen a kiálláson csak kimondott fajlatokkal vehetnek majd részt a gazdák, illetőleg az állattenyésztők.

A timisoarai Victoria Bank ingatlanokkal likvidálta államadosságát. Mint ismeretes, évekel ezelőtt csődbejutott a timisoarai Timisana pénzüzet. A szóbanforgó bank hitelzői között az állam is szerepelt. A Timisana később beleolvadt az újonnan alapított Victoria Bankba, mely természetesen a csődbejutott bank adósságait is átvette. A közelmúlt napokban a pénzügyminisztérium és a Victoria Bank veze ősege között meg egyezés jött létre, mely szerint a bank tartozásainak likvidálására átengedi az államnak a Löffler-palotának a bankraeső részét, továbbá a Terminus épületet és az ugynevezett Fiacska házkomplexumot.

Automata telefonközpontokat állítanak fel a Bánságban. A telefonszolgálat mérnökei röviddel ezelőtt kontrólt tartották a Bánságban s ennek alapján olyan irányu jelentést állítottak össze, hogy a Bánság két fontos gócpontján: Aradon és Timisoaran sürgősen automatatelefonközpontokat kellene felállítani. Az eredeti tervek szerint először Aradon állítják fel az automatatelefonközpontot s ezután mingyárt Timisoaran is megkezdik az erre vonatkozó munkálatokat.

Mennyi gyümölcsöt exportált Románia? Bucarestből jelentik: November 30-ig Románia a következő mennyiségű gyümölcsöt exportálta: alma és körte 6,734,362 kgr, szőlő 2,566,321 kgr., dió 3,355,367 kgr., száritott szilva 2,733,270 kgr., friss szilva 264,370 kgr., hámozott dió 27,000 kgr., kajszibarack 64,000 kgr., birsalma 13,000 kgr., bor 139,kgr.

SPORT

Készülünk a sighetzi Makkabi konferenciára!

— Az Erdélyrészi Makkabi Szervezet hivatalos közleménye —

Az Erdélyrészi Makkabi Szervezet elnöksége ezúttal is felemlíti a december 25-i sighetzi konferencia fontosságát. Kéretnek az erdélyi zsidó sportegyesületek, hogy delegáltak neveket sürgősen közöljék az erdélyi tartomány elnökségével (Arad, Str. Regina Maria 10), hogy az elszállásolásokról idejében gondoskodás történhessen. Az Erdélyrészi Makkabi Szervezet elnöksége feltételezi, hogy az idők parancsolta szükségesség és a zsidó jövőt szem előtt tartandó, a konferencián minden zsidó sportegyesület kivétel nélkül jelen lesz.

Chazak Weematz!

Dr. Salamon Ignáé elnök

Az Universitatea 5:0-ás győzelmé a CFR fölötté ugy sportkörökben, mint a sajtóban méltó elismerést kelte. Alalánosságban megállapítják, hogy az U nagygól-rányu győzelmé a legméltóbb válasza arra az igazságtalanságra, amely az egyesületet az újrajátszás elrendelésével érte.

A Haggibbor sportegyesület futbaliskolázásának új vezetősége ma, szerdán este 9 órakor a Haggibbor Otthonban, Str. Regina Maria 15, emelet, tartja első veze ősegi ülését. A tagok pontos megjelenését kéri az Elnökség.

Schapiro, a jóképességi bucaresti esztaiteniszező, egyik bucaresti kupaversenyen, miután megverte a cunji Vladone és Pop Piut, első lett a férfiegyesben. A kitünő bucaresti zsidó asztaliteniszező eszerint kitünő formában van.

Szovjetország egy kombinált labdarugócsapata minden valószínűség szerint január 1-én Párizsban játszik. Ellenfele a Racing Club lesz.

A Luna Bucurestilor keretében rendezik meg a Balkán labdarugótornát. Bucarestből jelentik: Bucaresti főváros tanácsa tegnap rendkívül fontos határozatot hozott. Kimondták, hogy a jövő évi Balkaniada küzdelmeit az 1936-i Luna Bucurestilor keretében rendezik meg. Ezáltal a Balkaniada rendkívül érdekreték között lesz lebonyolítható és a rendezés hatalmas segítség nyer.

A Haggibbor sportegyesület új vezetőségének névsorát — anyagforrás miatt — holnapi számunkban közöljük.

Hollandiába hívják Barákyt. Oradeai tudósítónk jelenli: A legerősebb holland labdarugóegyesülettel, az Ajax Clubtól érdekes ajánlat érkezett Barákyhoz, a Crisana játékosához. Eszerint Barákyt három évi időtartamra Hollandiába hívják nem kevesebb, mint havi 25.000 lej fizetéssel. Hir szerint Barákyt az ajánlatot nem fogadhatja el, mert szerződése még két évre a Crisanahoz köti.

Eszakafrikai és franciaországi turára megy a Crisana. Tudósítónk jelenli: A Crisana együttese pár héten belül északafrikai és franciaországi turára megy. A tura a terv szerint január 10-én kezdődnek és február végéig tartana. A Crisana turáján minden valószínűség szerint résztvesz Konrad, a bucaresti CFR kapusa is.

A Bné Jiszraél folyó 12-én, csütörtök este fél 9 órai kezdettel tartja meg legközelebbi összejövetelét a neológ iskola termében. Napirenden a Bné Jiszraél szervezeti, kulturális és professzionális célkitűzéseinek megvitatása szerepel.

„A római zsidó” irodalmi törvényszék előtt. Lion Feuchtwanger legújabb és egyben legérdekesebb könyve: „A római zsidó” fölött megyszabású irodalmi törvényszék lesz folyó hó 18-án, szerda este a Salom Clubban az Akademit Barisszia és a Zaken-tesület rendezésében. Az irodalmi törvényszék iránt rendkívül élénk az érdeklődés.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Egy előfizető. Az angol font egységei: silling és penny. A silling a font egyhuzad része, a penny a silling egytizenketted része. Vagyis végeredményben egy fontban husz silling, azaz kétszáznegyven pennyre oszlik. Második kérdésére közelebről lapunk Gazdasági Tanácsadó rovatában válaszolunk.

A demok...
eseménye

Bucaresti, dece...
Az ilfovi ü...
eredménye és...
ngot kellett p...
közvelemén...
Micescu-lista...
retörésének le...
zi. A mód, a...
tóságok reag...
ltak a demok...
rozatos bántal...
stóinak megf...

nemcsak a Te...
jobboddallal...
kedését és é...
nem azt is, ...
got, öntudato...
sível na má...
zá

miniszterelnö...
tőinek legutó...
elenségnek...
gítációt, amel...
z ország mind...
észletes dolog...
olna idáig a...
előnökségpen...
ben megette...
edéseket a k...
ására és a re...
ere. A vasár...
ben bizonyito

George Tate...
csak hogy...
bű” jelensé...
mészetesnek...
tartja az o...

El fog válni...
Tatarescunak...
zető román p...
remikdött...
miniszterek...
ságiyi palo...
szolgált a po...
abból a rend...
ését másutt...
akadályozni.

A választás...
ról hasábos...
a független...
ogy bár az...
kén és az o...
ésdörkord...
tásra igyek...
szemellátára...
meg Micescu...
bejáratait...
dali elemek...
séget a vála...
lyósokon. A...
egy szav...
Egyetlen z...
Azt a néhá...
kintélyesebb...
alatt siker...
tába,

súlyosan...
ték az é...
való fem...
ték

Procop Du...
igazságügy...
nek vezető...
mazott üg...
te. A tám...
Grigore Iu...
zetőjét köv...
ügy palot...
ügyszer...
betört és...
Ugyanerre...
I. Tedescu...
Mocovicu...
Groper, S...
thekeg üg...
Junian...
érinkezés...
miniszter...

Az ifjovi kamarai választás hajmeresztő részletei

A demokratikus lapok bűnrészességgel vadolják a Tatarescu-kormányt a vasárnapi eseményekben. Elárulták a jobboldalnak a zsidó ügyvédek gyűlékezési helyét. Egyetlen zsidó ügyvéd sem adhatta le vasárnap szavazatát

Bucuresti, december 10. (Az Uj Kelet) Az ifjovi ügyvédi kamarai választás eredménye és lefolyása hatalmas visszhangot keltett politikai körökben az ország közvéleményében. Kétségtelen, hogy a Micescu-lista győzelme a fasiszta erők legjelentősebb etappját képezi. A mód, ahogyan a kormány és a demokratikus lista jelöltjeinek választásos bántalmazásaira és a lista választóinak megfélemlítésére,

„Alólított ifjovi ügyvédek kérjük annak megállapítását, hogy kollégáink egy része és idegen elemek, akik törvénytelenül behatoltak az igazságügyi palotába, a legkülönbözőbb eszközökkel szabotálják a választásokat. Közöljük, hogy alábbi kollégáink és jelölteinket megüldözték, lehurrogták és bántalmazták: Constantin Somonescu kamarai prodákant, Emil Ottolescu jelölt, Grigore Trancu-Jasi jelölt, Sommer, Bacalu, Guttman,

domására az igazságügyi palota körül történő eseményeket. Constantin Xenii volt liberális miniszter Gabriel Marinescu rendőrprefektus intervencióját kérte. Incullet belügyminiszter, Titeanu alminiszter és Marinescu prefektus nemsokára autón a helyszínre jöttek, itt Mircea Djuvara professzor, liberális kamarai alelnök, a Iunian lista egyik jelöltje fogadta a kormány tagjait és hívta fel figyelmüket az igazságügyi palota előtti lejátszódó incidensekre. Iunian, látva azt, hogy a hatóságok tehetetlenek a terrorral szemben, kérést nyújtott be a választást vezető Starcea táblai elnökhöz, kérve a választásokat azonnal felfüggesztését. A kérés a következőképpen hangzott:

„Alólított ifjovi ügyvédek kérjük annak megállapítását, hogy kollégáink egy része és idegen elemek, akik törvénytelenül behatoltak az igazságügyi palotába, a legkülönbözőbb eszközökkel szabotálják a választásokat. Közöljük, hogy alábbi kollégáink és jelölteinket megüldözték, lehurrogták és bántalmazták: Constantin Somonescu kamarai prodákant, Emil Ottolescu jelölt, Grigore Trancu-Jasi jelölt, Sommer, Bacalu, Guttman,

George Tatarescu kormányzó nemcsak hogy nem idegenkedik a „morbid” jelenségtől, hanem nyilván természetesen, sőt szükségesnek is tartja az ország érdekei és jövője szempontjából.

Bántalmazták a főügyészt

A választással kapcsolatos incidensek többszörös tudósításokban számolnak be a független lapok. A Dimineata elmondja, hogy bár az igazságügyi palota környékén és az oda vezető utcákon erőteljes csendőrkordonok sorakoztak fel, a választásra igyekvő ügyvédek a hatóságok szemelátára igazoltatták le és verték meg Micescu hívei. Az igazságügyi palota bejáratát teljesen blokádolták a jobboldali elemek, akik kettős sorban álltak őrséget a választási helyiségekben vezető folyosókon. Az ügyvédek figyelmeztették, hogy szavazzanak Micescu listájára. Egyetlen zsidó ügyvéd sem szavazhatott. Azt a néhány zsidó ügyvédet, akiknek tekintélyesebb román ügyvédek védelme alatt sikerült bejutni az igazságügyi palotába,

súlyosan bántalmazták, majd kiverették az épületből, vagy pedig halállal való fenyegetések révén kényszerítették a palota elhagyására.

Procop Dumitrescu főügyészt, aki mint az igazságügyi palota rendfenntartó közgei vezetője, védelmébe vett egy bántalmazott ügyvédet, ugyancsak több ütés érte. A támadók eltűntek a kavarodásban. Grigore Iunian, a demokratikus lista vezetőjét kövekkel dobálták meg az igazságügyi palota bejáratánál. Filip Chefner ügyvédet oly súlyosan elverték, hogy orra betört és jobbkarja két helyen is eltört. Ugyanerre a sorsra jutottak L. Sommer, I. Tedescu, M. Bacalu, Hoffmann, Ionel Moscovici, Ignor Marcovici, Horowitz, Groper, Schatz, Kellmann és Radu Apotheker ügyvédek is.

Iunian délelőtt fél 11 órakor telefonon értesítést kapott Titeanu belügyi alminiszterrel és felháborodottan hozta tu-

domására az igazságügyi palota körül történő eseményeket. Constantin Xenii volt liberális miniszter Gabriel Marinescu rendőrprefektus intervencióját kérte. Incullet belügyminiszter, Titeanu alminiszter és Marinescu prefektus nemsokára autón a helyszínre jöttek, itt Mircea Djuvara professzor, liberális kamarai alelnök, a Iunian lista egyik jelöltje fogadta a kormány tagjait és hívta fel figyelmüket az igazságügyi palota előtti lejátszódó incidensekre. Iunian, látva azt, hogy a hatóságok tehetetlenek a terrorral szemben, kérést nyújtott be a választást vezető Starcea táblai elnökhöz, kérve a választásokat azonnal felfüggesztését. A kérés a következőképpen hangzott:

„Alólított ifjovi ügyvédek kérjük annak megállapítását, hogy kollégáink egy része és idegen elemek, akik törvénytelenül behatoltak az igazságügyi palotába, a legkülönbözőbb eszközökkel szabotálják a választásokat. Közöljük, hogy alábbi kollégáink és jelölteinket megüldözték, lehurrogták és bántalmazták: Constantin Somonescu kamarai prodákant, Emil Ottolescu jelölt, Grigore Trancu-Jasi jelölt, Sommer, Bacalu, Guttman,

Megtámadják a zsidó ügyvédek

A szavazás délután is ugyanolyan körülmények között folyt. Mint a Zorile írja, közel kétszáz zsidó ügyvéd, akik nem tudtak az igazságügyi palotába bejutni, Nachitag ügyvéd Dibescu ucca 19 szám alatti házában gyűlt össze. Délután négy óra felé mintegy ötszáz tagból álló verekedő banda körülvette a házat. Sikerült több a háza igyekvő ügyvédet elfogni, ezeket a felismerhetetlenségig elverték, több revolverlövést adtak le és a ház három emeletének összes ablakait beverték.

A hatóságok csak hosszas kérés és többszöri intervenció után határozták el magukat a közbelépésre, bár a háztól alig száz lépésre egy század csendőr állomásozott. Autókon csendőrök érkeztek a helyszínre, akik nagy nehézségek árán szétoszták a támadókat. A zsidó ügyvédek kénytelenek voltak lemondani arról, hogy szavazati jogukat gyakorolják és

a csendőrök fedezete mellett elszéledtek.

A zsidó ügyvédeknek egy csoportja, látva, hogy nem tud az igazságügyi palota épületébe kerülni, óvási okiratot szerkesztett meg, amelyet Vasilescu Valjean volt kamarai alelnöknek adtak át, hogy ez juttassa el a választást vezető elnökhöz. Valjeannak ugyancsak nem sikerült a palotába bejutnia, mire átadta az okiratot Vladimir Donescu ügyvédnek. Ez nagy nehézségek árán eljutott az épületbe, a választási iroda titkára azonban nem vette át a kontesztaiót, s tanuk előtt azzal indokolta ezt, hogy attól fél felfüggesztik állásától.

A zsidó ügyvédek még a déli órákban több mint száz aláírással álltva a következő táviratot intézték Tatarescu miniszterelnökhöz:

„Alólítottak tudomására hozzuk, hogy az igazságügyi palota körül elhelyezett verekedő bandák miatt képtelenek vagyunk szavazati jogunkat gyakorolni. Több kollégánkat súlyosan elverték. A legnagyobb energiával tiltakozunk a rendfenntartó intézkedések hiányá ellen. A rendőrhatalóságok tetlenül asszisztálnak a zsidó ügyvédek bántalmazásához.”

Mese az intézkedésekről

Constantin Xenii volt miniszter felkereste lakásán Tatarescu miniszterelnököt, majd Incullet belügyminisztert s közölte velük, hogy milyen körülmények között folyik a „választás” az igazságügyi palotában. Ugy Tatarescu, mint Incullet kijelentették, hogy „minden intézkedés megtörtént a rend biztosítására...”

Rosenberg és több más választók. Ugyan- ezt a megállapítást tették Procop Dumitrescu főügyész és Opreescu vizsgálóbíró akik kijelentették, hogy őket magukat is bántalmazták.

Kérésünkre a hatóságok kijelentették, hogy nem tudtak olyan intézkedéseket tenni, amelyek megakadályozhatnák a zavargásokat és erőszakosságokat.

Ilyen körülmények között az ügyvédtörvény megfelelő rendelkezéseire való hivatkozással

kérjük a választások azonnali felfüggesztését, miután nincs biztosítva sem a választások szabadsága, sem pedig a jelöltek és választók személyi biztonsága.”

Az igazságügyi palota öt különböző teremében működő választási szekciók elnökei délelőtt 2 órakor összeültek

és szótöbbséggel elvetették a kérést, mire Iunian azonnal elhagyta az igazságügyi palota épületét. Távozása alkalmával lehurrogták és betörték autójának ablakait.

A délutáni órákban, miután a Iunian-lista híveinek megjelenéséről nem kellett többé tartani, a verekedő bandák a zsidó negyed uccáiba vonultak és bántalmazták a járókelőket. A verekedők egy csoportja a Sf. Ioan Nou uccában lévő zsidó diákotthon támadták meg. A zsidó diákok felvették a harcot a támadókkal. Verekedés keletkezett, amelynek mindkét részről számos sérültje volt s amelynek végül a csendőrség közbelépése vetett véget. Vasárnap este az incidensekkel kapcsolatosan Tatarescu miniszterelnök lakásán megbeszélés volt, amelyen Incullet, Valer Pop és Titeanu miniszterek vettek részt. A miniszterelnöknek tudomására hozták, hogy Dinu Bratianu, a liberális párt elnöke, felháborodottan értesült az eseményekről és csodálkozásának adott kifejezést afelől, hogy a kormány nem akadályozta meg az incidenseket.

Az értekezlet előtt a miniszterelnök Titulescu külügyminiszterrel tanácskozott.

A Zorile mai számában „A kormány-nak távoznia kell” cím alatt vezércikket ír, amely többek között a következőket mondja:

„Ami vasárnap az igazságügyi palotánál történt, ahol ügyvédek a rendőrség közömbös asszisztálása mellett páratlan brutálissal bántalmazták, a kormány súlyos felelősségének bizonyítéka. Az incidenseket még a reggeli órákban a belügyminisztérium tudomására hozták, mihelyst elkezdődtek. Intézkedéseket ígértek, amelyekre nemcsak hogy nem került sor, de ellenkezőleg, még nyilvánvalóan megkönnyítették a verekedő bandáknak, hogy folytassák erőszakosságukat. A Bibescu Voda ucca egyik házában lerombolását is túrték a hatóságok képviselői. A főváros ügyvédi kamarájának büszkeségei, a volt és bizonyára jövőbeli miniszterek a rendőrség perfid gondoskodása mellett ki voltak téve a huligánok fizikai erőszakosságainak. Ezek az emberek nemcsak, hogy nem szavazhattak de el kellett vonulniuk az igazságügyi palota környékéről, hogy életüket megmentsék.

Ilyen körülmények között nyilvánvaló, hogy Istrate Micescu listája „győzhetett”. Ez a „választás” azonban 24 óráig sem maradhat érvényben.

Megsemmisítésének kell történnie nemcsak az ügyvédi kar, hanem az ország presztízse érdekében is.

Megengedhetetlen dolog, hogy az ország fővárosában és egy olyan előkelő testületben, mint az ügyvédi kar, a vasárnapi-

AVIZHATLAN
PALMA OKMA
TARTÓSTALP *véd*

A HIDEG,
A CIPO ATAZASA
ES AMEGHULES ELLEN

VIGYAZAT! CSAK OKMA VÉDIEGY
GARANTÁL OKMA MINŐSÉGET

hoz hasonló embertelenségek történjenek. A kormány még csak arra a mentésre sem hivatkozhatik, hogy nem tudott a dolgotól. Sőt azt hisszük, hogy ha nem tudott volna, ugy ezek az aljasságok nem öltöttek volna ilyen arányokat. Mert ime egy jellemző tény, amely megpecsételi a kormányt a vasárnapi események során tanúsított magatartását.

Délelőtt 11 óra felé a belügyminisztérium tudomására hozták, hogy a zsidó ügyvédek verik és megakadályozzák az igazságügyi palotába való bejutásban. Javasolták és a minisztérium elfogadta, hogy a zsidó ügyvédek egy bizonyos órában a Bibescu Voda ucca egyik házában gyűljenek össze,

hogy onnan a rendőrség védelme alatt a igazságügyi palotába menjenek szavazni. Am félórával a rendőrség megérkezése előtt több száz főnyi verekedő banda érkezett a ház elé és azt lerombolta.

Ki köztül ezekkel a huligánokkal a helyet és az időt, amikor a zsidó ügyvédek összegyűltek? Ime egy kérdés, amelyre nem fognak válaszolni, bár a válasz határozottan megvilágítaná a hatóságok magatartását. A vasárnapi eseményekből mindenesetre kiviláglott, hogy a kormány vagy képtelen feltartóztatni az anarchiát, vagy bűnrészes benne. Egyik és másik esetben is a Tatarescu-kormány veszélyt jelent az ország rendje és nyugalma számára. El kell tehát távoznia helyéről megannyi okból kifolyólag, amelyhez hozzájárul a vasárnapi súlyos bűnrészesség vétké is.

Tatarescu sajnálni fogja azt, hogy megkönnyíti a jobboldali erőszak hatalomra kerülését, de akkor már késő lesz.

A demokráciát vasárnap a törvénnyel és az emberséggel együtt kegyetlen pofon érte. Hogyan fog a demokrácia erre reagálni? Elérkezett az utolsó pillanat, midőn még foganatosítható egy mentő elhatározás. Nem gondolja a román demokrácia, hogy szükség volna egy közös védelmi frontra?”

A nacional caranista párt csatlakozik Iunian interpellációhoz

Bucuresti, december 10. A Iunian listáján jelölt bucaresti ügyvédek kedden este összeültek, hogy elkészítsék a vasárnapi választás ellen benyújtandó kontesztaió szövegét. A nacional caranista párt elnöki tanácsa ma délelőtti ülésén ugyan- csak foglalkozott a kamarai választások lefolyásának ügyével. Elhatározták, hogy Iuniannak ebben a kérdésben tartandó interpellációjához a párt több képviselője fog hozzászólni.

A Viitorul, a kormány hivatalos lapja mai számában védelmébe veszi a polgári, katonai és igazságügyi hatóságokat, melyeknek vasárnap a rend fenntartásáról kellett volna gondoskodniuk. „Ezek a hatóságok — írja a lap — értesítették a történetekről a választási irodát, amelynek hatáskörébe tartozott az igazságügyi palotában a rend biztosítása, az iroda azonban nem intézkedett, miután bizott a választók méltóság és felelősség érzetében. A választási körzeten kívül történő incidenseket nyomban kivizsgálták a hatóságok.”

Haifai levelek Palesztináról

Haifa, 1935. december hó.

Egy ország közgazdasági helyzete mindig szoros összefüggésben áll kül- és belpolitikai helyzetével, az államgazdálkodást irányító hatalom elveivel. Különösen lemérhető ez a tántorítás, amikor a piac minden eseményre reagál, a kiépitett közlekedés révén alig van távolság és idődifferencia, amikor az állam szüntelenül beavatkozik a tevékenységbe, a tőke és munka viszonyába. Hogy Palesztina mai gazdasági helyzetét megérthessük, a zorság kül- és belpolitikai helyzetét, mint keretet — szintén fel kell vázolnom.

Palesztina közjogi független, suverénitását a Népszövetség garantálja. A népszövetségi tagállamok elméletben egyenlő jogviszonyban állanak Palesztinával. A gyakorlatban Anglia érdekszférájában van, mert Anglia gyakorolja a Népszövetségtől kapott mandátumot a terület igazgatására. A mandátum egy új közjogi formáció, mert Palesztina sem gyarmat, sem domíniumja Angliának, sem perszonál-unióban nincs vele. Jogilag lehetséges, hogy a Népszövetség más tagállamra ruházza ezt a tisztséget. Anglia a Népszövetség mandátum-bizottságában ad számadást időnként tisztiznek gyakorlásáról. Igen érdekes, hogy a zsidókérdést nem ismerő svéd állam delegátusa egyik leglelkesebb szószólója a zsidó érdekeknek ezen bizottságban.

Az ország vámpolitikáját a mandataris hatalom szabja meg. Népszövetségi kötés, hogy egyetlen népszövetségi tagállam sem kaphat nagyobb kedvezményt. Ténylegesen Anglia érdekszférájában vagyunk. Minden nagyhatalomnak van gazdasági érdekszférája titkos és nyílt megállapodások szerint és emiatt nem igen bolygadják egymást. Egy-másnak kölcsönösen elnéznek azonos bűnököt, így a népszövetségi kontrol nem sok fejfájást okoz Angliának.

Anglia évszázados tapasztalatokkal rendelkezik idegen népek irányításában. Szinte rejtelmi ma is, hogy ezt mint csinálja. Egy általi tisztviselő barátom úgy jellemezte az angol hivatalnokot, hogy semmi sem néz ki belőle és mégis magyarszerűen, szakszerűen látja el hivatalát. Ha az ember — mondjuk, kávéházakban — figyeli a gyerekes nívójú dolgozókat társalgó és naivul örvendő angol, nem tudja megérteni, hogy mi ennek a típusnak a képessége, amellyel a fél világot irányítja. Annyi bizonyos, hogy az idő mindig neki dolgozik. Vasco de Gama a portugálok nek fedi fel Indiát, Kolumbus a spanyoloknak Északamerikát, a franciák hódítják meg Kanaadát és ezen területek mégis angol-szász uralom alatt állanak. A háttérben mindig ki-várják a kellő pillanatot a kedvező pillanatot, amikor a „beteg” birodalom, a régi Törökország darabokra hullott. Akkor került Palesztina is az érdekszférájukba, amikor előrelátható volt, hogy zsidó megújodást fog létrehozni.

Az angol óvatosságot, tapasztalatot a Cionista Szervezet is átvette az ország érdekében. A mai helyzet igazolja a legjobban azt a bevándorlási politikát, mely elsősorban munkás és földművelő kezet akar kijuttatni. A polgári állja, mely histókéji, szakma nélküli, az első komoly nehézségnél csak gondot okoz, ez a réteg nem az alap és nem a földszint, már pedig a házat nem lehet az emeletnél kezdeni.

Palesztina jelentőségét nem is területének nagysága (26,000 négyzetkilométer), hanem fekvése adja. A zsidók annyira nem szorítják ki az arabokat, hogy még 4-5 millió embernek volna helye. Nem is beszélve Transzjordániáról, Irákról, Hedzsaszról, Szíriáról, ahol igazán terjeszkedhetnek az arabok. Az arabok ellenzése magasabb szempontból nézve, a legindokolatlanabb. A történelmi jogcímű eltekntve, mely évezredekkel idősebb a zsidóság számára (az arabok csak K. u. 700-ban foglalták el az akkor elnéptelenedett országot), a mai zsidóság nem erőszakkal, hanem verejtékekkel és pártatlan gazdasági erőfeszítéssel, lecsapolással, humuszfordással hódítja meg, minden külső támogatás nélkül, magánjogi szerződések útján. Már utleírászámba menne, ha leírnám, hogy mi a különbség a mai és a 15 év előtti Palesztina között.

Ami a belpolitikai helyzetet illeti, világos, hogy két szembenálló felet mutat. Az arab politikai közvélemény azonban nem egységes. A mufti pártja csinálja a nagy politikát a mohamedán tömegekkel, keveri a kártyát az angolokkal. Az arab ifju nacionalisták hirdetik az önálló, angol befolyásól mentes államot s kacérkodnak a hitlerizmussal, mussolinizmussal, ahonnan pénzt és „ideológiát” kapnak. S van egy tábor, mely a realitást is látja s hajlandó a tényleges helyzetet elfogadni békén.

Az olasz-abesszin háború óta megélték az arab politikai berkek. A propaganda nagyobb lett és keresik a harcra a jogcímét.

Ilyen lett volna az állítólagos zsidó titkos fegyverkezés is (a belga szállítmány, mely nem tudott semmi konkrétumot igazolni a zsidók ellen). Az emiatt meghirdetett általános sztrájk minden hatás nélkül volt. Nagy ravaszul szombatra tették, amikor a zsidó üzletek is csukva voltak. De pechjükre, közvetlen ezután sikerült leleplezni egy arab terrorbanda létezését, mely alaposan megvilágította a titkos működésüket. Orvul elpusztították Rosenfeld zsidó rendőrt és amikor a ettesek nyomára akadt a rendőrség, a terroristák tízezer nyitották. Az eredmény? 6 halott, 1 angol rendőr és 5 arab. Ez kellő figyelmeztetés volt az angoloknak, hogy nem a zsidóság a rendbontó elem. Megnyugtató volt a zsidóság számára, hogy az angolok tudnak erélyesek is lenni, ha akarnak. A jisiv b'z'k abban, hogy az arabok sokkal határozottabban lesznek az arab illegálisok megtorlásában, mint 1929-ben és ez a határozottság biztosítja is a rendet. A helyzet 1929 óta lényegesen változott, a zsidóság számban, harcok hiányában, pozícióban megerősödött úgy, hogy ilyen irányú aggodalom ma nem létezik.

Zsidó-arab politikai együttműködésről még szó sincs. Külön utat jár mindkét tábor. A Cionista Szervezet politikai osztályának vezetője, Shertok, a napokban mutatót rá azonban arra, hogy az európai nagyhatalmak gyarmatehessége és politikája hasznos tanulságot kellene adjon egy zsidóságnak, mint az araboknak. Egy közös ellenfél esetleges támadása közös utakra kellene terelje az ittélő népeket. Az ittélők azt hiszik, hogy csak akkor lesz lehetséges az arabokkal leülni tárgyalni, ha a zsidóság már fele-fele arányban fogja lakni az országot, addig minden közeledés egyoldalú és eredmény nélküli volna, amit nemzeti érzetből sem lehet erőltetni.

A zsidóság nem igen kér részt az állami apparátusból, csak az utóbbi hónapokban jelentkeztek zsidók a nagyor olcsó közmunkákra, a nagyon gyengén fizetett hivatalnoki posztokra. A mufti és hívei megeskettek a falu népet, hogy a zsidóknak ne adjanak el földet és az esküt kivéve arab — ténylegesen ügynökök a zsidóság részére. Ilyen komolyan veszik az esküt. Zsidók és arabok a gazdasági élet ezer felületén találkozhatnak, sok zsidó üzletben látom arab vevőt és sok helyt dolgozik arab zsidó gazdánál. Ahogy kialakult egy transzlvánizmus az Erdélyben együtt élő népek között és egy svájci ideológus az ott élő három nép között, így itt is hi fog alakulni bizonyára idővel egy zsidó-arab

SZÍNHÁZ-FILM MŰVELEZET

ROMÁN OPERA MŰSORA
Szerdán, december 11-én: Szevillai borbély (E Sdanovsky basszista vendégjátékával)
Pénteken, december 13-án: A végzet hatalma.
Vasárnap, december 15-én márné: Vig özvegy.
Hétfőn, december 16-án: Cigánybáró. (Munkáselőadás.)

ROYAL MOZGO MŰSORA
Ma, szerdán uoljára szenzációs premier: Holnap premier. Minden idők leghatalmasabb filmalkotása: Pokol a földön. (Dante's Inferno.)

EDISON MOZGO MŰSORA
3 film — 3 szenzáció. I: Oroszország fia. Douglas Fairbanksja, Norey Carol. — II: Csibi. Gaál Franciska, Hermann Thimig. — III: Micki Maus. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdeté 3, 6, 9.

Modern csöbutor és csillár
detail-kiszolgálással is
Gyári áron!

GRUNWALD

A születés és halál örömei

A születés biológiai tény, amely a természet épar-grausának következménye, emberi sors legnagyobb tragédiája az elmulás tudata. A teremés mindig nagyobb, mint a megsemmisülés; az alkotás hámulaot kélt, a pusztulás rezignáltságot.

A tudomány naponta megvalósít egy-egy darabkát, amely az életet egészségesebbé, igazságosabbá teszi. A betegség elleni küzdelem sok ragyogó eredményt produkált általános élet meghosszabbítására, a születés és halált, ennek a mindennek a végéért kérdezzük. Ami e két pont között van, az maga az élet. Aki tud az élet pozitív örömeit, az soha nem gondol a megsemmisülésre.

A világhírű „GASTRO D”-t, amelyet a természet az emberi egészség fenntartására adományozott, hozzájárul az emberi élet boldogságához, mert 10-15 éves gyomorfekély, bélfekélyeket, epe-, vese- és májbetegségeket teljesen meggyógyít, megszünteti az ideges lapokat, álmatlanságot, szédülést, hányást és állandó fejfájásokat.

Kapható gyógyszerárakban, 130 lej utánvét mellett küldi: Császár E. Gyógyszerüzem, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Érdeklő közösség, mely tompítani fogja a szembenálló nacionalizmusok életét.

Az arabul beszélők igen különböző rétegek, élesen elkülönültek. Más a keresztény és más a mohamedán arab világfelfogása. Más a fellach és más a vándorló. Az araboknak sem kívánatos horani beduin avagy négerhez hasonló guarnia. Az arabok egymás között alaposan megoszlának családi és egyéb versengések következtében is.

A zsidó térfoglalás az angol, vagy az arab kérdésnél sokkal nagyobb akadály az a körülmény, hogy a zsidók nem kielégítő módon hódítják meg az östermetést. A mezőgazdasági termékeknek is tekintélyes része a citrus-termék (narancs, citrom, grapefruit) és nem buza, krumpli vagy takarmány. A tejtermékek is csak kis részét fedezik a szükségletnek, a tojás, a szárnyas szükséglet is impoitra szorul. A mezőgazdálkodással való foglalkozás több munkát és kevesebb profitot ad, mint a városi építésbe és életbe való bekapcsolódás, viszont a mezőgazda életstandardja olcsóbb és a kizis évezedekre ki van zárva a mai status mellett. Az arabok még soká nem lehetnek vetélytársak a belterjes gazdálkodásban, mert ha közhely is, mégis igaz, hogy még a faekénél tartanak. Ez az átrétegződés problémája, mely a zsidóság számára nehézséget jelent. El kell ismerni, nem könnyű dolog az egyén számára az átmenet, de annál hálásabb számára később és annál fontosabb a nép szempontjából.

Földet ma is lehet kapni és az igazság az, hogy nem az ország kicsi és földszegény, hanem az ember kevés, aki a földet meghódítja. Az östermelés fontosságára való utalásnál lehetetlen reá nem mutatni a KKL horderejére, mely kizárólagosan csak a föld megváltásán dolgozik a zsidók számára. A legnemzetitlenebb zsidó réteg is hódolattal van a KKL iránt, mert ez nem spekulál, ez az egész nép számára teremt alapot. Bár volnának a KKL-nek nagyobb anyagi lehetőségei, hogy programját könnyebben valósítsa meg, ha már a zsidó nép elmulasztotta a 1920 körül kihasználni a történelmi pillanatot a föld olcsó megvételére.

Elsőrendű ort. koser koszt kapható
Abrahám, sakter, Salonta, Horia 22.

Kerekék azonnaira 2 szoba, fűrdő, konyhahasználattal bu orozott lakást. Berthelet 11/a földszint.

Kiadó központban, olcsón 2 szoba, iró vagy orvosi rendelőnek alkalmas. P. C. Voda 2.

No. 394—1935 np.

Árverési hirdetmény

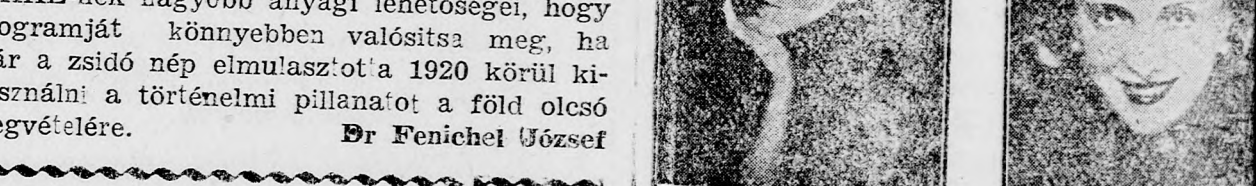
Alulírott közjegyző közhírré teszem, hogy a keresk. törvény 306. paragrafusára értelmében f. hó 16-17-18-án d. u. 1/2 órától bejövetelemmel 217 eredeti festmény, képek, aquarell és rézkarc (Bitsy, Gáll Szolnay, Jandi, Harja, Molnár, stb.) lesz árverezve Cal. Victoriei 6. „PAX” üzlet helyiségben.

Cluj, 1935 december 9.

Dr Alexandru A. notar public

A kitünő ADOLF TEFFNER

vezetése alatt álló zsidó operett-társulat, 40 tag

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vasagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Alláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelítség levelet csak úgy továbbítunk, ha portobélyeg mellékelve van.

Házasságokat biztos eredménnyel közvetít a széleskörű összeköttetéssel rendelkező „MIREA” iroda, Cluj, Regele Ferdinand 114

A főzés minden ágában jártas izr. nő bejárna főzni jobb családhoz. „Teljesen megbízható” jelígre.

Eredeti modellek után a legújabb módszer szerint precizen készült francia és angol ruhákat Czillér Vera nődivatterme, Juliu Mánú 2, II. 4.

Folyó hó 14, esetleg 24-én induló hajóval Palesztinába utazom. Magammal vinném azt az idősebb leányt vagy fiatal asszonyt, ki költségeimet fedezné. Levélben megkeresésekre válaszbélyeget kérek mellékelni. Jelíge: „Har Carmel”, Uj Kelet kiadóhivatalába.

Özvegy uriaszony ké szoba fűrdőszobás lakasába egyetemi hallgató vagy hivatalnoknak lakótársat keres, esetleg teljes ellátással. Cim a kiadóban.

Szántóföldet 3-5 holdat vennék középszerűen a Békás és Somes közti területen, a külvároستól egy és fél kilométernyi körzetben. Ajánlatot kérek „Szántóföld” jelígre a kiadóhivatalba.

Nagyvárosban jó állásban levő, érettségizet, jömegejelentű, 36 éves fiatalember nő. sülné. Közvetítőket díjazok. Cimeket „Urifü” jelígre.

SIDY THAL

hírneves művésznővel, aki 120 előadásban járt szót Bucarestben, pártatlanul nagy sikert ért el, erdélyi turnéra indul a következő nagyszerű operettekkel:

„Az utolsó tánc”

„Önagysága karriert csinál”

„Urke Nahalnik”

Ártatlan?

Kitünő rendezés — Káprázatos táncok — Elsőrendű zenekar

Rendező: **B. Rintzler** **M. Kreisler**

Az erdélyi turné sorrendje:

December 11 este

December 12 este bucsu Erdélytől

Fenti előadásokra jegyek kaphatók minden városban a színházi ügynökségeknél

SZERDA, 11
Tárgyal a d
mentik: A Banc
szelít a deviz
Constantin
valat felállása
vették tan
szített. A jav
szorul, amely
más ele terjes
gett. A hivata
konzultatív jel
devizákat illet
ben marad, an
let is dönt. Ez
are a oficiulu
előkos prémium
nt, ami egyelő
— Radió újja
szágnak petrol
estiből jelentő
estiből jelentő
szág felé tartó
dőlőárviratot k
szsza, mert a
nem tette le
int ahogy a k
tása előírja. E
dókkal visszasz
állítványt.
— Egyetemi
kart levizsgázn
mi botány az
mert egyetlen
szgára jelentő
khoz szükséges
hadra Mooker
sz ellenőrző tan
anus volt az
nyó viselkedése
sába akart bet
el, amidőn a
el akarta olva
est a villamos
számlata lesz
számlát. A rej
omlok kirohant
vizsgaellenőrző
artóza tők és
tték a „diák”
hderült. A bi
gyetemi vizsg
sahónapi szig
ámentette a v
ki helyét a v
— Mindazon
helyeket romlo
g busmérgező
ordulásakor —
Ferenc József
a rendkívül fo
jánlják.
— Az ősemb
szített buzát
arlangok törté
on át tartó f
ák. Több mint
szontot kellett
ek és termész
nyanis öskorfi
zott és aprófi
zahard a a
gyul és tyuk
érekesebb sz
erdei tyuk bels
buzaszemeket
állatok a jégk
til csipeget e
ntóban megvz
yek a tenyérs
élelnék meg;
a hideg éghaj
telnek, hogy é
sége sokkal r
ölták s az ősi
alkozó t buza
— Irodalmi
Feuchtwanger
regénye felett
pálogatott p
rodalmi tör
Ariva-Bar'ssz
wanger „Oppé
élet, mely a
es életét mu
slatt. A tör
helycsoport
meg és tagja
dr Berger üg
védelmet Sal
gényt Heilper
tásos bevezet
védelem rend
veket sorsol
mindevéig é
menetét. Töb
szólaltak s
hozzájárultak
száztársához

HIREK

Tárgyal a devizabizottság. Bucarestből jelentik: A Banca Nationalaban tegnap este megtartott a devizaügyleket irányító bizottság ülése. A bizottság elnöke Constantinescu volt. A devizabizottság felállítására vonatkozó törvénytervezetet vették tanulmányozás alá, amit Leon Constantinescu javaslat bizonyos kiegészítésekkel. A javaslat bírálása után a minisztertanács elé terjesztik a hozzájárulás megadására. A hivatalnak csupán statisztikai és számviteli jellege lesz. Minden hatalom marad, amely a prémiumok negysége felállítását illeti. Ez utóbbi (Comitetul de indusire a oficiulu) tegnap esti ülésén a 38 szavazattal a devizabizottság felállítását foglalkoztatott, ami egyelőre megmarad.

Rádió úján visszarendelték egy Olaszországban petroleumot szállító hajót. Bucarestből jelentik: A Principele Barbu Stirbey petroleumhajó, amely Constantinából Olaszország felé tartott, Isztambul elhagyása után a rádióüzemeltető kapott, hogy azonnal téjen vissza. A hajó petroleumszállítmányát nem vette le az erős devizákban annak árát, mert a kereskedelmi minisztérium utasította, hogy az első eset, amikor ilyen hajó visszatér, azonnal visszafordítanak egy utnak indított hajót.

Egyetemi tanár, aki a diákja helyett levezetett. Kalkuttát páralan egyetem tanára tartja igazgatóban. A K. Gupta tanár egyetemi tanár állásában irásbeli jelentést tett, hogy legyen a tudori szék szűkebb utolsó szigorlatot Samarashandra Mookerjee nevére halgatója nevében. A ellenőrző tanárnak mingyárt kezdetben nem volt az ismeretlen külsejű „diák” felismerése, aki nem a neki fenntartott székbe akart beülni, még inkább elárulta magát, amikor a vizsgatétel fekete pápásmintát akarta olvasni, végül befejezte a letelepítést a villamos szellőző etekészülék, amelynek a villamos lefordulása a furcsa diák fél balesetét okozta. A rejtélyes vizsgáló erre hanyatt esett, a vizsgatételről, nyomában a vizsgálóról. Az először rendőrként letelepítésként és az egyetem elnökeként a diák „diák”-ot, akinek személyazonossága nem ismert. A bíróság a tanár család és az egyetemi vizsgálók megismerése miatt a tanár szigorú büntetésre ítélt, ellenben a tanár büntetésével vádolt diákját, a helyét a vizsgát le akarta tenni.

Mindazon mérgezési esetek leküzdésénél, melyeket romlott étel okoznak — tehát főleg busmérgezés vagy gombamérgezés előfordulásakor — a gyorsan ható természetes Ferenc József keserűvizet azonnali használatra rendkívül fontos segédeszköz. Az orvosok ajánlják.

Az őszben már a jégkorszakban tartott búzát. A Völsau melletti feltárt régészeti leletek történelmi leleteit több hónapon át tartó fáradságos munkával feldolgozták. Több mint 20 millió jégkorszakbeli állatmaradványt kellett rendezni az öt örtévesek között és természetudósoknak. A barlangokban találtak őskori bagoly, továbbá róka tanyáit és apróbb állatokból álló zsákmányát. A barlangokba. Rendkívül sok tyúk és tyúk csontvázat találtak meg. Leggyakrabban az „erdei tyúk”-leletek; több ilyen lelet tyúk belsejében ugyanis megpörkölődött csontszemeket találtak, amelyeket ezek az állatok a jégkorszakbeli ember tüzhelye közelében csipegettek fel. Növénytanilag is bizonyosan megvizsgálták a buzszemeket, amelyek a tenyésztett „törpebuzza” fajtájának leletek; a törpebuzza bírja el a legjobban a hideg éghajlatot. Mindebből arra következtetnek, hogy a jégkorszakbeli ember művelt és sokkal nagyobb volt, mint eddig gondolták, s az őszben már ebben a korban foglalkozott búzatermesztéssel.

Irodalmi törvényszék Mediason Lion Feuchtwanger „Oppenheim testvérek” című regénye felélt. Vasárnap este szépségszámú, a közönség előtt, kivételes sikerű irodalmi törvényszék zajlott le az ottani irodalmi Barossza rendezésében Lion Feuchtwanger „Oppenheim testvérek” című regénye felélt, mely a németországi zsidóság rettenetes életét mutatja be a hitlerizmus uralma alatt. A törvényszék dr. Heilper ügyvéd, a bíróságot elnököknek vezetésével alakult és a tárgyalást az ügyvéd Goldstein urhölgy és dr. Berger ügyvéd. A vádat Noel Ferenc, a bíróságot Salamón László képviselte. A regény Heilper Ernő ismertette s egyben hasznos bevezető beszédet mondott. A vád és a tárgyalás rendkívül érdekes és lebilincselő érdeklődést keltett fel s így a közönség mindenéig érdeklődéssel kísérte a tárgyalás menetét. Többen a közönség sorából is felkeltették a felvilágosításokkal lényegesen hozzájárultak a könyvben felvetett problémák tisztázásához.

HAL

120 előadásos nagy sikerű előadások a következők:

tánc

ga

nál

alnik

?

Káprá

öröndü

Karmester

Kreisler

ndje

rdélytől

hatók minden

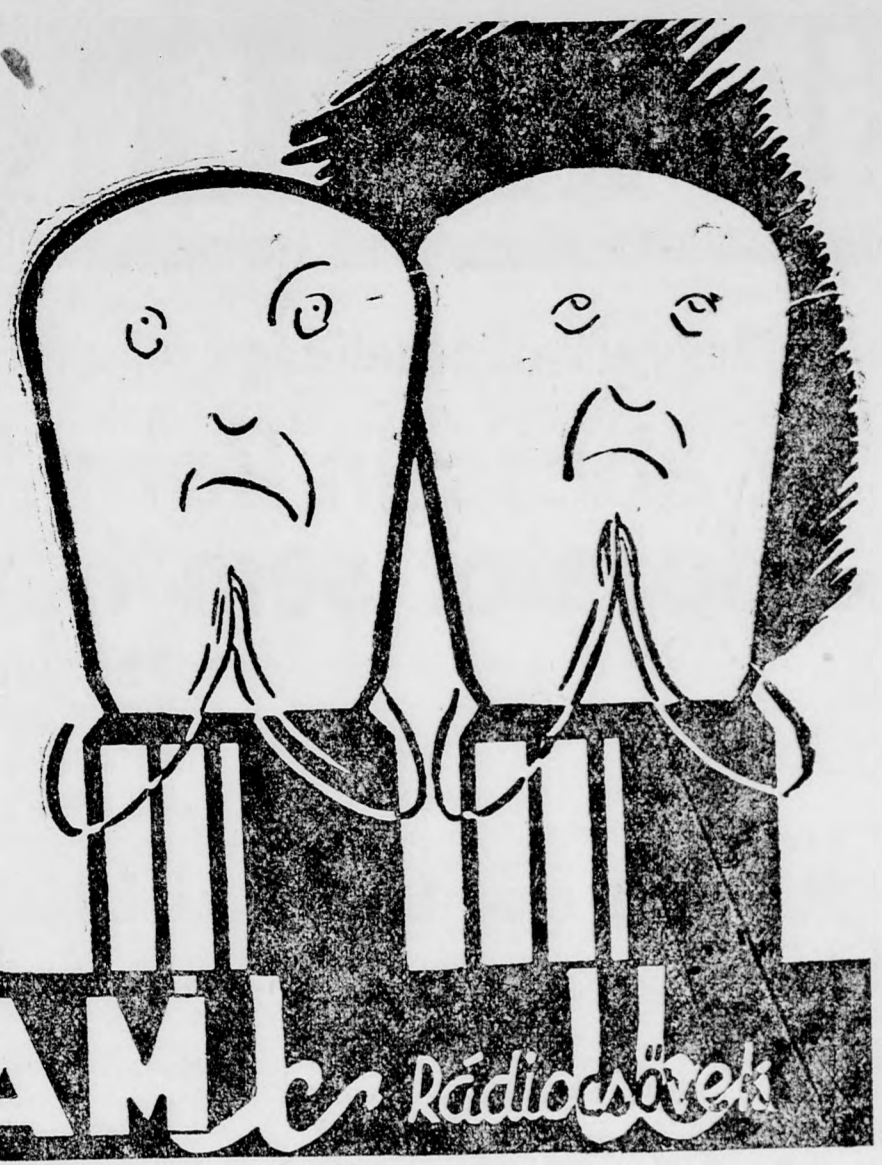
knél

Nyugalomért esedezünk...

Eleget dolgoztunk már, kiadtuk utolsó erőnket. Mégis dolgozni vagyunk kénytelenek, ahelyett hogy új, életerős „TUNGSRAM” csöveket tennének helyünkre, amelyektől a készülék életerőre kap.

JOBB VÉTELT BIZTOSITANAK A

TUNGSRAM

Adakozzunk a meggyilkolt Lazár Miksa özvegye és árvái javára!

A Lazár Miksa özvegye és árvái javára beindított akció eddigi eredménye élénken mutatja, hogy nem kizárólag az önzés uralodik az emberi szívben, hanem a könyörület és testvériség is. Lazár Miksa, a borzalmas módon elpusztított derék, dolgozó, becsületes zsidó özvegye és gyermekei számára bizonyára egyhő tudat a tragédia borulataiban, hogy van még segítő kéz, amely fölemeli a lesújtottakat és van még szív, amely megdobban és áldozatra készíti a jobb sorsban levőt.

Nagyobb, erőteljesebb segítséget vártunk a megdöbbentő esettől. Segítséget, amely elemi erővel kapcsolta volna a tönkelt együztérzést. Lazár Miksa családjához. De így is megnyugtat bennünket a kiválasztottak aktív készsége. Reméljük, hogy ez a tábor, a léleken nemesebb tábora, gyarapodni fog.

- Mai kimutatásunkat alább közöljük:
- B. Neumann igazg.-mérnök (Mársesti) 1000 lej,
 - Cafe Regal 500 lej, Spiegel és családja 500 lej,
 - N. N. 250 lej, Thoben S. 310, Schwartz tükkőgyár 300 lej,
 - Rosenthal Simon 200 lej, Braun Izor (Targu-Mures) 200 lej,
 - Weisz Jenő főkantó (Timisoara) 200, Izsák Ferencné 150 lej,
 - Teszler Jenő (Brasov) 100 lej, dr. Köves Sándor (Gherla) 100 lej,
 - Wolff Viktor (Targu-Mures) 100 lej,
 - Izsák Simon (börkereskedő) 100 lej,
 - Weisz Sándor (Mánastur) 100 lej,
 - Weisz Lipótné 100 lej,
 - Langfeld Márton 100 lej,
 - Gombos Sámuel 100 lej,
 - I. Goldenberg (Panciu) 100 lej,
 - Frenkel Zoltán (Turda) 50 lej,
 - Barabás Andor 50 lej,
 - Erdélyi Simon 50 lej,
 - Hirsch Manó 50 lej,
 - Kohn Aron 50 lej,
 - Schächter Márton 30 lej.
- (A helység-név nélkül adakozzók Clujiak.) Összesen 4790 lej. Eddigi gyűjtésünk (5240) együtt 10,030 lej.

Az Egyesült Államok fel akarják vásárolni Kína egész ezüstkészletét. Londonból jelentik: A Daily Telegraph azt az értesítést közli, hogy az Egyesült Államok fel akarja vásárolni — London kikapcsolásával — Kína egész ezüstkészletét. Ha a vétel megtörténik, Kína az aranyblokkhoz fog csatlakozni. A londoni ezüsttőzsdén Kínából ötmillió uncia ezüstöt kínáltak. Ezt a mennyiséget ezúttal az Egyesült Államok megbízott vevője nem vásárolta meg, mint az eddig rendszeresen szokása volt. Emiatt az ezüstár 28 és 30 pennyre csökkent.

TURISZTIKA

A Haggibbor turisztikai szakosztálya december 15-én, vasárnap sétakirándulást rendez Cluj környékére. Indulás reggel fél 10 órakor a Haggibbor, Str. Regina Maria 15 alatti Otthona elől. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

A Haggibbor si-szakosztálya ma, december 11-én, szerdán este fél 8 órai kezdettel tartja első értekezletét a Haggibbor Otthonban, Str. Regina Maria No. 15, emelet. A Haggibbor si-tevékenysége iránti érdeklődőket a vezetőség kéri a pontos megjelenésre.

December 20-án kezdődik a parlamenti szünet. Bucarestből jelentik: A törvényhozó testület december 20-án szünetet vesznek ki. Valószínű, hogy addig nem kezdik meg egyetlen a trónbeszédben jelzett törvényjavaslat vitáját sem. A kamara választmánya tegnap este ülést tartott Saveanu elnökletével, amelyen különböző háziarokat hoztak a parlamenti rendfenntartásra vonatkozólag. Csütörtökön lesz a kamara első interpellációs napja. Capatineanu, nacional caranistapárti a szünetkezeli bankok ügyében fogja a kormány meginterpellálni.

Farkascsordák fenyegetik a lakosságot a bucovinai hegyvidéken. Bucarestből jelentik: A bucovinai hegyvidékeken farkascsordák fenyegetik a lakosságot. Cămpulung és Storojinet megyékben különösen elszaporodtak a fenevadak.

Rövid hírek mindenünnen. Londoból jelentik: A kanadai albertai Leerbridge szobányvidék egyik bányájában bányalégrobbanás 16 munkást megölt, három súlyos állapotban szállítottak kórházba. — A kegyelemben részesített Plasztirasz götög táborok rövidesen visszaér hazájába. — Nohai Grieg norvég zeneszerző özvegye 90 éves korában a dán fővárosban meghalt. — A belga anyakirályné leányának, Umberto olasz trónörökös feleségének meglátogatására. Nápolyba érkezett. — A budapesti Meteorológiai Intézet időjárásprognózisa szerint északi, északkeleti szél, még sok helyen, eső, havas eső várható. A hőmérséklet egyelőre még alig változik. — Sztambulban jelentés közli, hogy megkezdette üzemét az első törökországi gázalacrégvár, évi százezer gázalacr termelési kapacitással. — A hazatérőben levő Graf Zeppelin este a Biscaya-öböl felett haladt át. — A nemzeti együztérzés tegnapi napja 4 millió márkát eredményezett a téli segélyakció javára. — Montenegro területén észékek következésként áradások léptek fel. Tíz falu háza vízben állanak. — Buenos Ayresben egy cukrászda vendégei közül 300 fagyalmérgezésben megbetegedett. Kiderült, hogy a cukrászda egyik munkása kevert mérget a fagyaltba, hogy bosszu álljon a tulajdonoson. A betegek közül soknak állapota igen súlyos.

Az Országos Zsidó Párt Cluj Tagozatának

Str. Seguna 7 sz. alatti jogvédő irodájában szerdán, december 11-én déli 1/2-1/2 óra között dr. Hermann Lajos tart inspekción.

— A kézírásból meg lehet állapítani a rákos megbetegedéseket? Kanfer bécsi grafológus előadást tartott arról, hogy a rákos megbetegedéseket a kézírásból meg lehet állapítani. A beüknél használ hurkok adnak felvilágosítást arról, kinek a szervezetében lapang a rák, sőt a hurkokból az is kiolvasható, hogy a betegség a torokban vagy a gyomorban fészkel. Kanfer több száz esetben kipróbálta módszerét és állítása szerint az esetek 82 százalékában helyes volt a diagnózis. Szakkörök viszont azt állítják, hogy Kanfernek csak minden második megállapítása nevezhető kétségtelenül helyesnek és az orvosai diagnózissal megegyezőnek. Kanfer eljárása azonban, az orvosok szerint, nem nevezhető diagnózissal és eredményeit látnoki képességének köszönheti.

Tatarescu a választélfelirat során expozétnak mond a fegyverkezési problémáról. Bucarestből jelentik: A választélfelirat vita során Tatarescu a szenátusban expozétnak fog tartani a fegyverkezési problémákról. Az expozé után Averescu marsall és valószínűleg az ellenzék többi vezetői is fel fognak szólni.

Aki nem akarja, hogy felakasszák, mérget is ihat. Varsóból jelentik: Esztorozásban tudvalevően néhány hónappal ezelőtt a halálbüntetés új végrehajtási módját léptették életbe. Megengedik ugyanis a halálraítélteknek, hogy mérgekelyhet irtsen ki és csak abban az esetben, ha erre nem hajlandó, végzik ki az akasztófán. Revalban csütörtökön egy halálraítélte anyagilkos kijelentette, hogy a mérgekelyhet választja a kötel helyett. Mint-hogy azonban az előirt öt perc alatt nem itta meg a cellájában eléje tett mérget, a készenálló hóhér megragadta, a bőrtön udvarán felállított akasztófához vitte és rögtön kivégezte.

Dr. Ligeti Sámuel: A juszticiemordok. A Timisoarai Zsidó Középkiskolák Vok Növendékeinek Szövetsége a télen ismét folytatja az előbbi években bevált kultúrelőadásai sorozatát. Az évadnyitó előadást Dr. Ligeti Sámuel elők A juszticiemordok címen a hó 16-án, hétfőn este 9 órakor tartja a Lloyd-klub nagytermében. Belépő díj nincs. A Szövetség tagjait, valamint az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az előadásra.

Izsák Leó, Cluj, eljegyezte Vass Babát, Tg.-Muresről. (Minden külön értesítés helyett.)

Uj taktikáról tárgyal a jobboldali blokk. Bucarestből jelentik: A jobboldali parlamenti blokk tagjai tegnap este a kamarában értekezletet tartottak, amelyen Cuza és Goga annak szükségességét hangsúlyozták, hogy új taktikát tegyenek magukévá, amivel módot nyújtanak a blokk erejének bebizonyítására.

Hull a haja, korpás a fejbőr? Ne használjon hajvizet, hanem használja a tudományos alapokon nyugvó, orvosok által ajánlott hajápolást, a Tarpan hajcsépet.

Eljegyzés. Weinberger Ica, Dej és Grozinger Andor, Salumare, jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

A kórházi szombat még csak tegnapelőtt volt, de máris megállapítható, hogy a szép anyagi siker mellett igen jelentékeny volt az erkölcsi siker is, mert Cluj minden templomában minden jelenlévő készséggel ajánlotta fel filléreit a jó célra és az előzetes jelentések szerint ugyanez történt Erdély minden hitközségében, még azokon a helyeken is, ahol minjant alig lehet összehozni, így pl. a kicsiny csermei (Arad megye) imagyecsülnél, ahol Salamon rabbi helyettes buzgólkodott a kórházi szombat érdekében, vagy hogy mást ne említsünk, egy tarmuresi kereskedő, akit utóközben kellett egy mercuriai szanatóriumba beszállítani, ötszáz lejt küldött a kórházegyesületnek, nehogy távozmardása folytán ne vehesse ki részét a templomi adakozásból. A kórházegyesület vezetősége, mely önzetlen fadózással elismerését látja a hívek támogatásában, ez uton is kéri a hitközségeket, hogy jelenéseiket előbb beküldeni sziveskedjenek, illetve azokon a helyeken, ahol a szombat még nem volt megtartható, azt mielőbb megtartsák.

Meghülésnél, máthaláznál, torokgyulladásnál, mandulalobnál, fulkaarrusnál napon-ta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet nagyon jól tesz, mert a gyomorbel-csatornát alaposan kitisztítja és desinfiálja, azonkívül pedig megfelelő emésztést biztosít. (Az orvosok ajánlják.)

UJ KELET *Legújabb hírek*

A béketárgyalások lehetősége ellenérfaz olaszok általános offenzívára készülnek

Az abesszin kormány a legkisebb területi áldozatot sem hajlandó hozni

Patterson angol szakértő elutazott Párizsba az angol kormány válaszával Lavalhoz. Az angol minisztertanács tudomásul vette a Laval-Hoare megegyezést. Mussolini elfogadja a javaslatokat?

Ha Mussolini nem fogadja el Laval és Hoare javaslatait, azonnal életbe léptetik a petróleumszankciókat

Róma, december 10. Az afrikai hadszíntérről még tegnap érkezett jelentés szerint, olasz pilóták megállapították, hogy az abessziniai katonailag kiürítették Dessiet. Az oda összpontosított nagyszámu csapatok szétzört egységekben táboroznak most elég nagy távolságban a várostól a Danakil-pusztaság irányában.

Add's-Abeai jelentés szerint Amnuel rast élelmiszerügyi miniszternek nevezték ki, hogy a fronton harcoló csapatok élelmiszerének biztosításáról gondoskodják.

A Reuter szerint minden béketárgyalás lehetősége dacára, az olasz csapatok folytatják előkészületeiket egy általános offenzívára az északi fronton. Egy Makalétől nyugatra előnyomuló olasz osztagot tegnap délelőtt nagyobb abesszin oszlop támadott meg a Takasse egyik mellékfolyójának völgyében. Az olaszok bajonettel ellentámadásba mentek át. Az abesszinek kénytelenek voltak visszavonulni.

Róma, december 10. Graziani tábornok, a szomáliai front olasz parancsnoka hadseregparancsnokká lépett elő.

Az angol minisztertanács tudomásul vette a Laval-Hoare megegyezést

London, december 10. (Rador.) Az angol kormány tegnap este rendkívüli minisztertanácsot tartott, amely tudomásul vette Hoare párizsi megegyezését az olasz-abesszin konfliktusra vonatkozólag. Megbízták a párizsi angol nagykövetet, hogy az angol kormány részéről illetelmű közlést tegyen a francia kormánynak.

Az Echo de Paris szerint a döntés nem ment simán. Baldwinak nagy harcot kellett vívnia Edennel, amíg a maga egészében sikerült elfogadtatnia a Laval-Hoare tervezetet.

Ujabb londoni jelentés szerint György király fogadta Eden minisztert a minisztertanács ülése előtt. Jólinformált körökben úgy hírlik, hogy az uralkodó jelentést tételt magának a Laval-Hoare tárgyalások eredményéről: a keletafrikai háborúnak véget vetni hivatott béketervezetről.

Párizsi jelentés szerint a francia minisztertanács szerda helyett már ma összeült. Laval ismerteti fogja a párizsi kormányfői tanácskozás eredményét s közli az angol minisztertanács állásfoglalását az angol-francia közös javaslatokat.

A Temps szerint a párizsi békejavaslatok Olaszországhoz intézett barátságos felhívás formáját kapták. Szó sincs arról, hogy ultimátumszerű követelést támasztanak Olaszországgal szemben.

Az Oeuvre szerint Anglia engedékenysége az új béketervezet kapcsán a Földközi tengeri helyzettel és az északiinai eseményekkel áll összefüggésben. Egyébként a londoni sajtó még nem kapott semmiféle hivatalos tájékoztatást a párizsi békejavaslatokról, vagy a tegnapi angol minisztertanács döntéséről.

London, december 10. Peterson, keletafrikai szakértő utban van Párizs felé s viszi az angol kormány választát a Laval-Hoare tervezet ügyében Vansittantnak, aki azonnal továbbítja Lavalnak, hogy Róma még a mai nap folyamán megkaphassa a tervezetet.

Londoni irányító helyen megállapítják, hogy a mai nap folyamán

Olaszországhoz eljuttatandó békejavaslatok azt a végső határt jelentik, ameddig Anglia egyáltalán elmehetett az engedékenység terén.

A Morning Post azt írja, hogy az angol-francia közös békejavaslatok Olaszországnak két követelést nem honorálják és pedig nem kaphatja meg Harrart

és nem jut vezetésehez abban a bizottságban, amelyet Abesszinia gazdasági életének megformálására készülnék munkába állítani.

A Reuter távirati iroda párizsi információi szerint irányadó helyen remélik, hogy Mussolini tárgyalási alapul elfogadhatónak fogja minősíteni a párizsi javaslatokat.

A Daily Herald szerint abban az esetben, ha Olaszország elfogadná, Abesszinia pedig elutasítaná a béketervezt, Anglia és Franciaország közös nyilatkozatot fognak tenni, amelyben bejelentik az elállást a petróleumszankcióktól

s azt, hogy mérlegelni készülnek a többi szankciók érvénybenhagyásának problémáját is.

A Daily Telegraph a Laval-Hoare tárgyalásokkal kapcsolatban tudni véli, hogy a javaslat szerint az olasz-abesszin határt kigazítanak Tigre tartomány egy részének és más területeknek Olaszországhoz való csatolása és Kenyától északra fekvő területek gyarmatosítása által.

Hoare biztosítékot kapott francia részéről, hogy támogatni fogják a petróleumkivétel betiltását, ha Mussolini nem ragadja meg az alkalmat a megegyezésre.

Római forrásból érkező hírek szerint az olasz kormány mindenesetre jószándékokkal várja a javaslatokat s ha azok a követelt olasz minimumot tartalmazzák, nem lesz akadálya annak, hogy a javaslatokat tárgyalási alpnak el ne fogadják. Hozzáfüzük ehhez az értesüléshez, hogy

aligha lehet szó egyelőre arról, hogy a hadműveleteket Kelet-Afrikában felfüggesztik, még ha ki is jelentik a tárgyalási hajlandóságot.

A Laval-Hoare megegyezés hatása Abessziniában

London, december 10. (Rador.) Az abesszin köve ség tegnap este a következő közleményt adta ki:

Az abesszin kormány nem fog elfogadni semmilyen békejavaslatot, amely arra irányul, hogy a legkisebb területi áldozatot hozzon

egy olyan erőszakos támadó számára, akinek indokolatlan támadásban bűnösnek minősítettek.

Abesszin kormánykörökből nyert értesülés szerint kevésbé valószínűnek látszik, hogy Abesszinia elfogadja a Párizsban kidolgozott felvételeket.

A háború két hónapja nem hozott semmilyen nagyobb sikert az olaszok számára

és minden olyan javaslat, amely területi engedelményekre vonatkozik, sértő.

Az abesszin fővárosban igen élénk figyelemmel kísérik Laval és Hoare tárgyalásait. Azt hiszik, hogy Mussolini elfogadja a felvételeket, mire a szankciók ereje fokozatosan csökkenni fog. Abesszin körök ezt a fordulatot mély aggodalommal tekintik, a népus ki-jelentései dacára, hogy Abesszinia földjéből nem engednek át egy négyzetmétert sem.

Összeült egy szankciós bizottság Genf, december 10. (Rador.) A szankciós bizottság tagjai ma délelőtt összeültek bizonyos kiegészítő információk letárgyalása végett. A bizottság néhány napon belül elkészíti jelentését, amit a koordinációs bizottság elé fog terjeszteni.

Párizs, december 10. A Paris Soir jelenti, hogy a szankciók elleni ellenintézkedéskül a legfőbb angol lapot kitiltották Olaszországból.

Ujabb angol minisztertanács az abesszin kérdésben

London, december 10. (Rador.) Az angol minisztertanácsot ma délutánra összehívták az abessziniai helyzet és a Laval-Hoare egyezmény megvitatása végett. A délelőtti folyamán Stanley Baldwin e kérdésekben Edennel és Neville Chamberlainnel értekezett.

A Reuter newyorki közlése szerint a francia-angol tervezetet az amerikai közvélemény a Népszövetség elátulásának tekintti. Hivatalos körökben úgy vélik, hogy Mussolini dip-

MELEGEK A LABÁK HA RAJTUK HÓCIPO

lomáciai hadjáratot nyert Európa nagyrészt vel szemben.

A Reuter dzsibuti jelentése arról számol, hogy jólétesült abesszin körök szerint ma nem lehetetlen, hogy Abesszinia elfogadjon olyan békefelteket, amelyek területének egy részéről való lemondásra kényszerítik. Ilyen területi lemondás egyáltalán nem igazolnak a hadműveletek eddigi eredményei. Ugyékké, hogy ha a nagyhatalmak pressziójára nékus elfogadna is ilyen feltételeket, Abesszinia lakossága fellázadna ellene.

Vaida Cuzával és Gogával tárgyal

BUCURESTI, december 10. A Frontul Românesc parlamenti tagjai Vaida elnökletével ma értekezletet tartanak. Vaida egyébként ma reggel külön felkereste Cuzát, majd Gogát, végül pedig együttes eszmecsereét folytatott velük. Holnap a nacionalista blokk közös választásán vesz részt dr. Banu házában.

Minden idők leghatalmasabb filmalkotása hoinap, csütörtöktől 2 ROYAL-mozgóban

POKOL A FÖLDÖN

(Dante's Inferno)

Andrei Mager lett Arad új görögkeleti püspöke

Bucuresti, december 10. Ma délelőtt fél 11 órakor Nicolae erdélyi metropolita elnökletével összeült az egyházi kongresszus a Grigore Comsa püspök halála folytán megüresedett aradi egyházmegyei székhely betöltése végett. A szavazás megkezdése előtt T. Simedrea egyházmegy nyilatkozatát olvasták

fel, mely szerint nem fogadja el a jelöltséget. A szavazás megejtése után a következő eredményt leték közzé: Andrei Mager 120, Iulian Scriban 12 szavazatot kapott, míg a többi jelöltnek ennél kevesebbet. Andrei Magert aradi püspökké nyilvánították, amit rövid beszédben köszönt meg.

Az összes egyiptomi pártok elhatározták, hogy az 1923-iki alkotmány visszaállítását kérik a khedivétől

Anglia ellenzi a politikai rezsimváltozást

Kairó, december 10. (Rador.) Az összes pártok elhatározták, hogy kérvényt terjesztenek a khedivé elé, amelyben kérik fogják az 1923-iki alkotmány érvényének helyreállítását és azt, hogy az angol főbiztos azonnal írja alá az 1930-ban kötött angol-egyiptomi egyezményt, amit Henderson és Nahasz pasa kötöttek volt. Ebben az esetben Egyiptom átengedné Szudánt Angliának.

miniszterelnök és Sir Hampton angol kormánybiztos tegnapi beszélgetése nem vezetett semmilyen eredményre, mert Anglia ellenzi az egyiptomi politikai rezsimváltozást, amíg a jelenlegi nemzetközi válság tart.

— WIZO-tea Gherlan. Ma este 9 órakor Gherlan WIZO-tea lesz, amelyen Geiger Mór és Weinberger Nándorné tartanak előadást.

FRATERNITAS EGYPTI és Lapidaró E. T. szponzor. Cluj, Strada Baron I. Pop 12. Telefon: 8-77.

Kairó, december 10. (Rador.) Az el-Ahram című lap írja, hogy Nesszim pasa

CENZURAT

Bucuresti ügyek elintézését

vállalja: HATSZEGI ERNŐ, Str. Cobalcescu 52.